

Załącznik do uchwały Nr 25/1241/23
Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego
z dnia 21 czerwca 2023 r.

REGIONALNY PLAN DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA 2023 ROK

WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE

SPIS TREŚCI

WSTĘP	5
I. DIAGNOZA SYTUACJI NA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM	6
1.1 UWARUNKOWANIA DEMOGRAFICZNE.....	6
1.2 AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA MIESZKAŃCÓW REGIONU	8
1.3 POZIOM KVALIFIKACJI MIESZKAŃCÓW REGIONU.....	13
1.4 WYKLUCZENIE SPOŁECZNE MIESZKAŃCÓW REGIONU	15
1.5 PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ	19
1.6 CUDZOZIEMCY NA REGIONALNYM RYNKU PARCY	22
1.7 EFEKTYWNOŚĆ AKTYWNEJ POLITYKI RYNKU PRACY	24
II. CELE I ZADANIA RPD/Z NA 2023 ROK	28
CEL STRATEGICZNY 1: ZWIĘKSZENIE AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ MIESZKAŃCÓW WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO.....	29
CEL SZCZEGÓŁOWY 1.1: PRZECIWDZIAŁANIE BEZROBOCIU I BIERNOŚCI ZAWODOWEJ	29
<i>Zadanie 1.1.1 Działania podejmowane przez powiatowe urzędy pracy (PUP) ze środków Funduszu Pracy realizowane w oparciu o przepisy wynikające z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.</i>	29
<i>Zadanie 1.1.2 Realizacja projektów w ramach Działania 1.1 „Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe PUP” PO WER 2014-2020.</i>	30
<i>Zadanie 1.1.3 Realizacja projektów konkursowych dot. Aktywizacji zawodowej w ramach Działania 1.2 „Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy” PO WER 2014-2020.</i>	31
<i>Zadanie 1.1.4 Dofinansowanie zatrudnienia młodych osób bezrobotnych do 29 r.ż. w ramach Działania 1.2 „Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy” PO WER 2014-2020.</i>	32
<i>Zadanie 1.1.5 Realizacja projektu w ramach Działania 8.2 „Wsparcie indywidualnej i kompleksowej aktywizacji zawodowo-edukacyjnej osób młodych” Fundusze Europejskie dla Pomorza i Kujaw na lata 2021-2027.</i>	32
<i>Zadanie 1.1.6 Realizacja projektów w ramach Działania 8.1 „Podniesienie aktywności zawodowej klientów publicznych służb zatrudnienia” Fundusze Europejskie dla Pomorza i Kujaw na lata 2021-2027.</i>	34
<i>Zadanie 1.1.7 Realizacja projektów w ramach Działania 8.3 „Wsparcie osób pracujących znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy” Fundusze Europejskie dla Pomorza i Kujaw na lata 2021-2027.</i> ..	35
<i>Zadanie 1.1.8 Realizacja projektów w ramach Działania 8.4 „Młodzi-aktywni potencjałem regionalnego rynku pracy” Fundusze Europejskie dla Pomorza i Kujaw na lata 2021-2027.</i>	35
<i>Zadanie 1.1.9 Realizacja projektów w ramach Poddziałania 8.2.2 „Wsparcie osób pracujących znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy” RPO WK-P 2014-2020.</i>	36
<i>Zadanie 1.1.10 Realizacja projektów w ramach Poddziałania 8.4.1 „Wsparcie zatrudnienia osób pełniących funkcje opiekuńcze” RPO WK-P 2014-2020.</i>	36
<i>Zadanie 1.1.11 Realizacja projektów w ramach Poddziałania 8.4.2 „Rozwój usług opieki nad dziećmi w wieku do lat 3” RPO WK-P 2014-2020.</i>	37
<i>Zadanie 1.1.12 Realizacja projektów w ramach Poddziałania 8.5.2 „Wsparcie outplacamentowe” RPO WK-P 2014-2020.</i>	38
<i>Zadanie 1.1.13 Realizacja projektów w ramach Poddziałania 8.6.1 „Wsparcie na rzecz wydłużenia aktywności zawodowej mieszkańców” RPO WK-P 2014-2020.</i>	39
CEL SZCZEGÓŁOWY 1.2: ZWIĘKSZENIE MOŻLIWOŚCI ZATRUDNIENIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.....	41
<i>Zadanie 1.2.1 Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania Zakładów Aktywności Zawodowej.</i>	41
<i>Zadanie 1.2.2 Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych finansowana ze środków PFRON i budżetu Państwa realizowana przez PFRON.</i>	42
<i>Zadanie 1.2.3. Organizowanie i prowadzenie zintegrowanych działań na rzecz włączenia osób niepełnosprawnych w rynek pracy – PFRON.</i>	43

CEL SZCZEGÓŁOWY 1.3: POPRAWA DOSTĘPU DO ZATRUDNIENIA OSÓB ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM.....	48
<i>Zadanie 1.3.1 Realizacja projektów na rzecz aktywnej integracji w ramach Poddziałania 9.1.1 „Aktywne włączenie społeczne w ramach ZIT” RPO WK-P 2014-2020</i>	48
<i>Zadanie 1.3.2 Realizacja projektów na rzecz aktywnej integracji w ramach Poddziałania 9.2.1 „Aktywne włączenie społeczne” RPO WK-P 2014-2020</i>	49
<i>Zadanie 1.3.3 Realizacja projektów na rzecz aktywnej integracji w ramach Poddziałania 9.2.2 „Aktywne włączenie społeczne młodzieży objętej sądowym środkiem wychowawczym lub poprawczym”.....</i>	50
<i>Zadanie 1.3.4 Realizacja projektów z zakresu tworzenia nowych przedsiębiorstw społecznych oraz rozwoju i funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej w ramach Poddziałania 9.4.1 „Rozwój podmiotów sektora ekonomii społecznej” RPO WK-P 2014-2020.</i>	51
CEL SZCZEGÓŁOWY 1.4: WSPARCIE SAMOZATRUDNIENIA	53
<i>Zadanie 1.4.1 Wsparcie osób, które utraciły zatrudnienie w wyniku pandemii COVID-19 w podejmowaniu działalności gospodarczej w ramach Działania 1.2 „Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy” PO WER 2014-2020.</i>	53
<i>Zadanie 1.4.2 Rozwój przedsiębiorczości przez podejmowanie lub rozwijanie działalności gospodarczej w ramach Poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” PROW 2014-2020.</i>	53
<i>Zadanie 1.4.3 Realizacja projektów w ramach Działania 8.3 „Wsparcie przedsiębiorczości i samozatrudnienia w regionie” RPO WK-P 2014-2020.</i>	55
CEL STRATEGICZNY 2: ROZWÓJ KADR PRZEDSIĘBIORSTW.....	56
<i>Zadanie 2.1 Krajowy Fundusz Szkoleniowy - wsparcie pracodawców w podnoszeniu kwalifikacji zatrudnionych pracowników, w tym cudzoziemców.</i>	56
<i>Zadanie 2.2 Regionalny Fundusz Szkoleniowy – usługi rozwojowe dla MŚP z województwa kujawsko-pomorskiego i ich pracowników” współfinansowany w ramach Poddziałania 8.5.1 RPO WK-P na lata 2014-2020 „Wsparcie dostępu do usług rozwojowych”.</i>	57
CEL STRATEGICZNY 3: PODNIESIENIE POZIOMU KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH MIESZKAŃCÓW REGIONU	58
CEL SZCZEGÓŁOWY 3.1: ZWIĘKSZENIE DOPASOWANIA KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO DO POTRZEB RYNKU PRACY.....	58
<i>Zadanie 3.1.1 Opiniowanie nowych kierunków kształcenia zawodowego w szkołach branżowych I, II stopnia, technikach i szkołach policealnych.</i>	58
<i>Zadanie 3.1.2 Realizacja projektów w zakresie poprawy jakości, efektywności i atrakcyjności kształcenia zawodowego w ramach Poddziałania 10.1.3 „Kształcenie zawodowe w ramach ZIT”.</i>	59
<i>Zadanie 3.1.3 Realizacja projektów w zakresie poprawy jakości, efektywności i atrakcyjności kształcenia zawodowego w ramach Poddziałania 10.2.3 „Kształcenie zawodowe” RPO WK-P 2014-2020.</i>	61
<i>Zadanie 3.1.5 Organizacja konkursu dla szkół zawodowych pod hasłem – „Potrzeby rynku pracy naszą misją”.</i>	63
CEL SZCZEGÓŁOWY 3.2: ZWIĘKSZENIE UCZESTNICTWA OSÓB DOROSŁYCH W KSZTAŁCENIU USTAWICZNYM UWZGLĘDNIAJĄCYM POTRZEBY RYNKU PRACY	64
<i>Zadanie 3.2.1 Realizacja projektów w ramach Poddziałania 10.4.2 „Edukacja dorosłych na rzecz rynku pracy” RPO WK-P 2014-2020.....</i>	64
<i>Zadanie 3.2.2 Projekt „CERTYFIKOWANE SZKOLENIA KOMPUTEROWE dla osób dorosłych z województwa kujawsko–pomorskiego” realizowany w ramach Poddziałanie 10.4.1 „Edukacja dorosłych w zakresie kompetencji cyfrowych i języków obcych” RPO WK-P 2014-2020.....</i>	64
<i>Zadanie 3.2.3 Realizacja projektu dotyczącego szkoleń osób dorosłych z wykorzystaniem Bazy Usług Rozwojowych w ramach Fundusze Europejskie dla Pomorza i Kujaw na lata 2021-2027.....</i>	65
CEL STRATEGICZNY 4: WZROST EFEKTYWNOŚCI REGIONALNEJ POLITYKI RYNKU PRACY.....	67
CEL SZCZEGÓŁOWY 4.1: ROZWÓJ USŁUG PORADNICTWA ZAWODOWEGO, INFORMACJI ZAWODOWEJ ORAZ INFORMACJI O RYNKU PRACY I POŚREDNICTWA PRACY	67
<i>Zadanie 4.1.1 Świadczenie usług informacji zawodowej przez Kujawsko-Pomorską Wojewódzką Komendę OHP.....</i>	67

<i>Zadanie 4.1.2 Świadczenie i rozwijanie usług informacji i poradnictwa zawodowego.</i>	67
<i>Zadanie 4.1.3 Upowszechnianie informacji zawodowej.</i>	68
<i>Zadanie 4.1.4 Upowszechnianie informacji dotyczących regionalnego rynku pracy.</i>	69
<i>Zadanie 4.1.5 Realizacja zagranicznego pośrednictwa pracy poprzez działania sieci EURES.</i>	70
CEL SZCZEGÓŁOWY 4.2: ROZWÓJ DIALOGU I WSPÓŁPRACY NA RZECZ WZROSTU ZATRUDNIENIA W REGIONIE	71
<i>Zadanie 4.2.1 Współpraca z partnerami społecznymi.</i>	71
<i>Zadanie 4.2.2 Opracowanie efektywnej polityki migracyjnej dla regionu.</i>	71
<i>Zadanie 4.2.3 Realizacja projektu „Integracja cudzoziemców na kujawsko-pomorskim rynku pracy” w ramach Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.</i>	72
<i>Zadanie 4.2.4 Realizacja projektu pozakonkursowego w ramach Poddziałania 9.4.2 „Koordynacja sektora ekonomii społecznej” RPO WK-P 2014-2020.</i>	73
<i>Zadanie 4.2.5 Rozwój współpracy z agencjami zatrudnienia.</i>	74
IV. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	74
<i>Tabela nr 1 Finansowanie zadań realizowanych w ramach RPD/Z na 2023 r.</i>	75
V. MONITORING REGIONALNEGO PLANU DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA 2023 ROK	76
<i>Tabela nr 2 Dane wyjściowe do monitoringu realizacji celów strategicznych RPD/Z na 2023 r.</i>	77
<i>Indeks użytych skrótów</i>	80

WSTĘP

Podstawę przygotowania Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2023 rok (RPD/Z na 2023 r.) dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego stanowi *ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (Dz. U. z 2023 r. poz. 735). W myśl art. 3 ust. 4 wyżej wymienionej ustawy samorząd województwa, uwzględniając strategię rozwoju województwa, w tym w zakresie polityki społecznej, o których mowa w przepisach o samorządzie województwa i przepisach o pomocy społecznej, przygotowuje corocznie Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia, określający priorytetowe grupy bezrobotnych i innych osób wymagających wsparcia. Dokument ten określa najistotniejsze zadania, jakie będą podejmowane w województwie w zakresie zwiększenia aktywności zawodowej jego mieszkańców oraz rozwoju aktywnej polityki rynku pracy.

Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na 2023 rok uwzględnia zapisy projektu Krajowego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2023 rok oraz Krajowego Programu Reform 2023/2024.

RPD/Z na 2023 r. został opracowany przez zespół składający się z przedstawicieli właściwych departamentów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu, Kujawsko – Pomorskiej Wojewódzkiej Komendy OHP, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - Oddział Kujawsko-Pomorski w Toruniu, Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Toruniu, Toruńskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. oraz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu¹.

Funkcję koordynatora realizacji RPD/Z na 2023 r. powierzono Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy w Toruniu, który odpowiada za opracowanie, monitoring i sprawozdawczość RPD/Z na 2023 r. Instytucje zgłaszające określone zadania odpowiedzialne są za nadzór nad prawidłowym przebiegiem ich realizacji, monitoring oraz sprawozdawczość dotyczącą wykonania tych zadań.

Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na 2023 r. podlega opiniowaniu przez powiaty wchodzące w skład województwa kujawsko-pomorskiego, Kujawsko-Pomorską Wojewódzką Radę Dialogu Społecznego oraz Wojewódzką Radę Rynku Pracy.

W Regionalnym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia na 2023 rok:

- przedstawiono diagnozę sytuacji na rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim;
- przedstawiono cele i zadania RPD/Z na 2023 r.;
- wskazano źródła finansowania zadań realizowanych w RPD/Z na 2023 r.;
- zawarto informacje o sposobie monitorowania realizacji zadań ujętych w RPD/Z na 2023 r. oraz przyjętych wskaźnikach monitorowania.

¹ Zespół został powołany na podstawie Uchwały nr 44/1762/22 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 9 listopada 2022 r. w sprawie trybu opracowania projektu Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2023 rok.

I. DIAGNOZA SYTUACJI NA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM²

W 2022 roku sytuacja na regionalnym rynku pracy była stabilna, przy czym zauważalny był wpływ negatywnych skutków wojny w Ukrainie. Wzrósł wskaźnik zatrudnienia oraz zmniejszyła się skala bezrobocia rejestrowanego, przy czym dynamika spadku liczby bezrobotnych była mniejsza niż 2021 roku.

Niestety działania wojenne wywołały silny wzrost cen, szczególnie w sektorze energetycznym. Pogłębiły się także problemy z zakłóceniami w łańcuchach dostaw, a wzrost stóp procentowych widocznie ograniczył rozwój budownictwa mieszkaniowego. Przez co pracodawcy coraz wyraźniej odczuwają wzrost kosztów działalności jak i spadek popytu na swoje produkty i usługi. Ma to odzwierciedlenie w liczbie likwidowanych podmiotów gospodarczych oraz powolnym spadku zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw.

Wojna w Ukrainie spowodowała masowy napływ ludności tego kraju. Dlatego obywatelom Ukrainy ułatwiono dostęp do polskiego rynku pracy. Pomimo to liczba dokumentów umożliwiających pracę cudzoziemcom była mniejsza niż rok wcześniej. Wpływ na to miał zarówno wybuch wojny i związany z tym odpływ mężczyzn pochodzenia ukraińskiego, jak i zmiany legislacyjne dotyczące wydłużenia okresu ważności zezwoleń na pracę i oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy.

W kolejnych latach wpływ na rynek pracy w dalszym ciągu będą też miały zachodzące procesy demograficzne. Sprawia to, że na rynku pracy nadal większość grup zawodowych powinna pozostać w równowadze. Deficyt pracowników, będzie się utrzymywał w branży medyczno-opiekuńczej, transportowej, edukacyjnej oraz przemyśle, gdzie poszukiwani będą przede wszystkim pracownicy posiadający odpowiednie kwalifikacje zawodowe. Mniejszego zapotrzebowania na pracowników można się spodziewać głównie w budownictwie i gastronomii. Spadek zapotrzebowania może też dotyczyć pracowników produkcyjnych.

1.1 UWARUNKOWANIA DEMOGRAFICZNE

W końcu 2021 roku województwo kujawsko-pomorskie zamieszkiwały 2,0 mln osób, co stanowiło 5,3% całkowitej liczby ludności w kraju (10. miejsce). W województwie 41,7% ludności mieszkało na wsi, było to o 1,4 p.p. więcej niż średnio w kraju. Kobiety stanowiły 51,6% ludności (w Polsce 51,7%).

W 2021 roku liczba mieszkańców województwa zmniejszyła się o 13,8 tys. osób – 0,7%. Skróciło się przeciętne trwanie życia zarówno mężczyzn jak i kobiet. Mężczyźni przeciętnie żyli 71,3 lata (1,1 roku krócej niż w 2020 roku), a kobiety 78,9 lata (1,5 roku krócej niż w 2020 roku). Od 2015 roku utrzymuje się też ujemny przyrost naturalny. W 2021 roku różnica między liczbą urodzeń żywych i zgonów ogółem była ujemna i wyniosła -11 563 osoby.

² Jeśli nie podano inaczej, wszystkie informacje odnośnie sytuacji gospodarczej, społecznej i demograficznej pochodzą z Banku Danych Lokalnych GUS.

Powoduje to stały **ubytek ludności województwa**. W ostatnim jedenastoletniu liczba mieszkańców województwa zmalała o 81,0 tys. osób (3,9%, w kraju spadek o 1,6%).

Podobnie jak w całym kraju **postępuje proces starzenia się społeczeństwa**. W odniesieniu do 2010 roku na Kujawach i Pomorzu liczba ludności w wieku produkcyjnym zmniejszyła się o 166,8 tys. osób, a udział ludności w wieku produkcyjnym³ spadł z 64,7% w 2010 roku do 59,0% w 2021 roku. Odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym zmniejszył się (z 19,4% do 18,4%), a osób w wieku poprodukcyjnym wzrósł (z 16,0% do 22,6%). **Wskaźnik obciążenia demograficznego** liczony jako ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym wyniósł **38,4** (o 13,7 więcej niż w 2010 roku).

Tabela 1. Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym w województwie kujawsko-pomorskim. Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	2010 rok		2021 rok			
	osoby	%	osoby	%	zmiana do 2010 r.	
					osoby	%
Ogółem	2 098 711	100,0	2 017 720	100,0	-80 991	-3,9
Wiek przedprodukcyjny (0-17 lat)	406 742	19,4	370 971	18,4	-35 771	-8,8
Wiek produkcyjny (mężczyźni 18-64 lata, kobiety 18-59 lat)	1 356 942	64,7	1 190 152	59,0	-166 790	-12,3
Wiek poprodukcyjny (mężczyźni 65 lat i więcej, kobiety 60 lat i więcej)	335 027	16,0	456 597	22,6	121 570	36,3

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS (www.stat.gov.pl).

Zmniejszyła się natomiast skala emigracji mieszkańców regionu. Zgodnie z wynikami Narodowego Spisu Powszechnego w końcu marca 2021 roku czasowo za granicą przebywało 79,8 tys. osób. Było to o 25,1% mniej niż w 2011 roku (w Polsce spadek o 28,3%). Swobodny przepływ pracowników na terenie Unii Europejskiej rodzi wyzwania związane z tworzeniem lepszych warunków życia i pracy oraz transnarodową mobilnością pracowników, dla obsługi której należy w większym zakresie wykorzystać potencjał sieci EURES (European Employment Service).

Region odnotował natomiast, podobnie jak w latach wcześniejszych, ujemne saldo migracji międzywojewódzkich na pobyt stały. W 2021 roku z województwa wyjechały 6323 osoby, podczas gdy w tym samym czasie na terenie województwa zameldowało się 4119 osób.

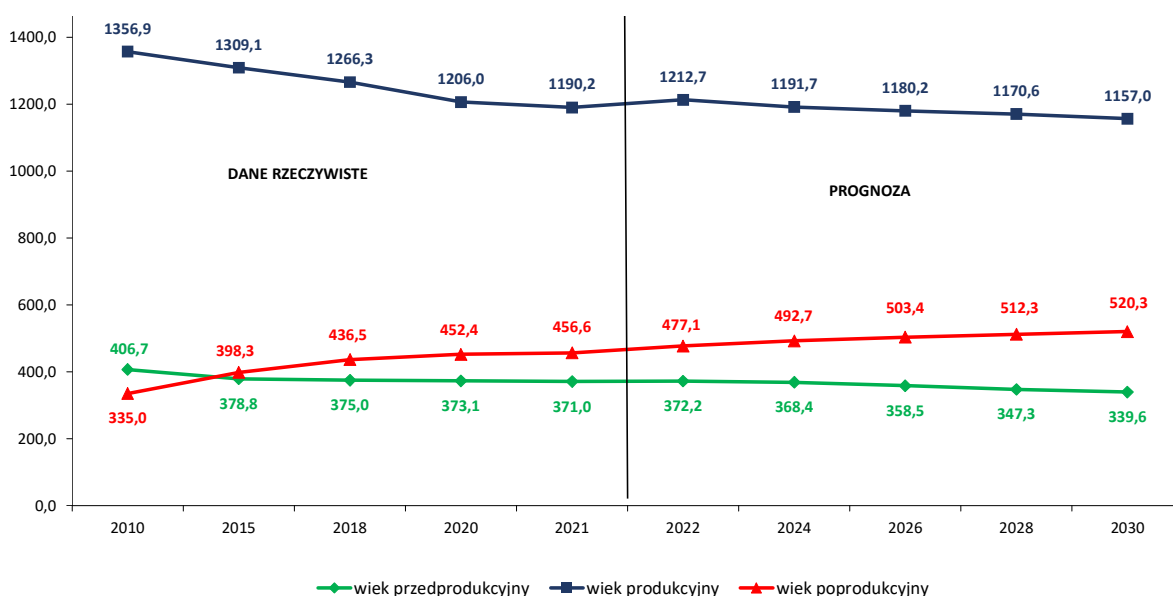
Z prognoz GUS wynika, że w 2030 roku populacja osób w wieku produkcyjnym wyniesie 1157,0 tys. osób, które będą stanowiły 57,4% ludności województwa (o 1,6 p.p. mniej niż w 2021 roku). Osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiąc będą 16,8% społeczeństwa (1,5 p.p. mniej niż w 2021 roku), a osoby w wieku poprodukcyjnym 25,8% (3,2 p.p. więcej niż w 2021 roku).

Pociąga to za sobą konsekwencje dla regionalnego rynku pracy w postaci mniejszej dostępności potencjalnych pracowników i konieczności prowadzenia działań na rzecz

³ Wiek przedprodukcyjny – 0 do 17 lat, wiek produkcyjny – od 18 lat do wieku emerytalnego (dla kobiet – 60 lat, dla mężczyzn – 65 lat), wiek poprodukcyjny – powyżej wieku emerytalnego.

aktywizacji osób bezrobotnych i biernych zawodowo, w tym osób młodych, które nie pracują, nie uczestniczą w dalszym kształceniu ani szkoleniu tzw. grupy NEET.

Wykres 1. Ludność według funkcjonalnych grup wieku w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2010-2030 (w tys. osób)

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie: „Prognoza ludności gmin na lata 2017-2030”, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2017 rok.

Kryzys demograficzny w pewnym stopniu może złagodzić **napływ obywateli Ukrainy wywołany inwazją rosyjską na ten kraj**. Jak podaje Straż Graniczna od 24 lutego do końca 2022 roku do Polski przyjechało 8,8 mln obywateli Ukrainy, a z Polski na Ukrainę wyjechało 7,0 mln osób. Na początku stycznia 2023 roku na terenie województwa kujawsko-pomorskiego przebywało 33,0 tys. obywateli Ukrainy z aktywnym numerem PESEL (3,4% obywateli Ukrainy w Polsce).⁴ Wśród nich 57,6% stanowiły osoby pełnoletnie, z których 78,9% to kobiety.

1.2 AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA MIESZKAŃCÓW REGIONU

Duże znaczenie dla rynku pracy ma zagospodarowanie dostępnych zasobów pracy. Zgodnie z wynikami Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) w III kwartale 2022 roku w województwie kujawsko-pomorskim pracowało 907 tys. osób w wieku 15-89 lat (tyle samo co rok wcześniej). Większość pracujących to osoby z sektora usługowego – 539 tys. osób (59,4%, w Polsce – 60,9%). W przemyśle i budownictwie liczba pracujących wyniosła 243 tys. osób (26,8%, w Polsce – 30,3%), a w rolnictwie – 119 tys. (13,1%, w Polsce – 8,3%). Stosunkowo wysoki, na tle innych województw, udział pracujących w rolnictwie wskazuje na niską efektywność pracy w tym sektorze i bezrobocie ukryte. Wysoki udział pracujących w rolnictwie jest problemem zarówno w regionie jak i w kraju. Odsetek zatrudnionych w rolnictwie dla krajów UE27 wyniósł 3,7%.⁵ **Pociąga to za sobą konieczność działań**

⁴ <https://dane.gov.pl/pl/dataset/2715,zarejestrowane-wnioski-o-nadanie-statusu-ukr/resource/44077/table>. Dane bez osób, którym odebrano status cudzoziemca po 30 dniach od zarejestrowanego opuszczenia terytorium RP.

⁵ Dane pobrane ze strony <https://ec.europa.eu/eurostat>

dotyczących reorientacji zawodowej rolników (m. in. poprzez podejmowanie zatrudnienia poza sektorem rolnym lub pozarolniczej działalności gospodarczej), a także zwiększenia mobilności mieszkańców wsi.

Liczony w ramach BAEL **współczynnik aktywności zawodowej** ogółem, opisujący jaka część ludności w wieku 15-89 lat to osoby pracujące lub aktywnie poszukujące pracy (bezrobotni), wyniósł w III kwartale 2022 roku 58,8% (o 1,0 p.p. więcej niż w Polsce). W porównaniu do III kwartału 2021 roku było to o 0,5 p.p. więcej, w Polsce o 0,4 p.p. mniej.

Wskaźnik zatrudnienia (czyli procentowy udział pracujących w liczbie ludności w wieku 15-89 lat) w województwie kujawsko-pomorskim w III kwartale 2022 roku wyniósł 56,3% i był o 0,2 p.p. wyższy niż w Polsce. W ciągu roku w regionie wskaźnik ten, inaczej niż w Polsce, wzrósł o 0,2 p.p. (w kraju spadek o 0,3 p.p.).

Zgodnie z ogólnokrajowymi tendencjami, również na Kujawach i Pomorzu, widoczne jest zróżnicowanie wartości wskaźnika zatrudnienia ze względu na płeć. W przypadku mężczyzn wskaźnik zatrudnienia w III kwartale 2022 roku kształtował się na poziomie – 63,0% i był znacznie wyższy niż w wśród kobiet – 50,2% (w kraju odpowiednio 63,7% i 49,2%). Warto zauważyć, jednak że w ciągu roku wskaźnik zatrudnienia mężczyzn zmniejszył się o 1,3 p.p., a kobiet wzrósł o 1,6 p.p.

Wzrósł **wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata**, który w III kwartale 2022 roku wynosił 77,1% i był o 0,9 p.p. wyższy niż rok wcześniej. Analogiczny wskaźnik dla kraju to 76,5%, a dla UE27 – 74,9%.

Wskaźnik zatrudnienia osób młodych (15-24 lata) w województwie kujawsko-pomorskim wyniósł w III kwartale 2022 roku 29,3%. Było to o 1,4 p.p. więcej niż w Polsce, ale o 6,4 p.p. mniej niż średnia dla UE27. W odniesieniu do III kwartału 2021 roku w województwie wskaźnik zatrudnienia osób młodych zwiększył się o 0,9 p.p., w Polsce spadek o 0,4 p.p.

Wskaźnik zatrudnienia osób starszych (55-64 lata) w województwie kujawsko-pomorskim wyniósł w III kwartale 2022 roku 56,4% (wobec 56,5% w tym samym okresie roku poprzedniego) i był o 0,1 p.p. wyższy niż przeciętnie w Polsce. Podobnie jak w przypadku osób młodych wskaźnik ten znacznie odbiega od średniej dla krajów UE27, która w III kwartale 2022 roku wyniosła 62,7%.

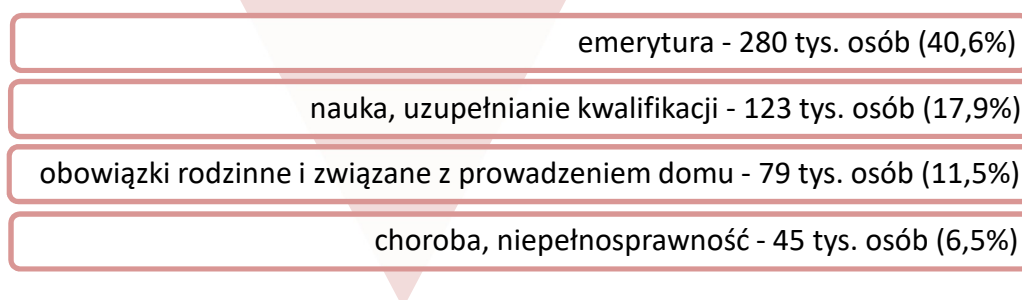
Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku 16-64 lata w województwie kujawsko-pomorskim w III kwartale 2022 roku wyniósł 36,1% (o 9,9 p.p. wyższy niż rok wcześniej i o 5,7 p.p. wyższy niż w kraju).

Obliczana według metodologii BAEL **stopa bezrobocia** w III kwartale 2022 roku w regionie wyniosła 4,1% (w kraju – 2,9%, w UE27 – 6,0%). W ciągu roku w województwie wysokość tego wskaźnika zwiększyła się o 0,3 p.p. (w Polsce spadek o 0,1 p.p., w UE spadek o 0,7 p.p.).

Jak podaje Urząd Statystyczny w Bydgoszczy w województwie kujawsko-pomorskim w III kwartale 2022 roku pozostawało **664 tys. osób biernych zawodowo w wieku 15-89 lat**, które stanowiły 41,2% ludności województwa w tym wieku (w Polsce – 42,2%). W porównaniu do III kwartału 2021 roku w regionie odnotowano spadek populacji biernych zawodowo o 10 tys. osób – 1,5%, (w Polsce wzrost o 0,5%). Jako najczęstszą przyczynę bierności

zawodowej osób w wieku 15-74 lata, w 2021 roku, w regionie podawano emeryturę (40,6% wskazań, w Polsce – 41,8%). W dalszej kolejności była to nauka i uzupełnianie kwalifikacji (województwo – 17,9%, Polska – 17,7%), obowiązki rodzinne i związane z prowadzeniem domu (województwo – 11,5%, Polska – 9,5%) oraz choroba i niepełnosprawność (6,5%, w Polsce – 7,3%).

Grafika 1. Struktura biernych zawodowo w województwie kujawsko-pomorskim w 2021 roku według przyczyn

Źródło: opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych z BDL GUS

Jednocześnie w województwie kujawsko-pomorskim, podobnie jak w całym kraju (w porównaniu z innymi krajami UE), **w niewystarczającym stopniu wykorzystywane jest zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy**, które może stanowić skuteczny sposób na zmniejszenie skali bezrobocia i bierności zawodowej (w tym w szczególności zwiększenia aktywności kobiet i umożliwienia pogodzenia życia zawodowego z opieką nad rodziną). Z badań BAEL wynika, że w III kwartale 2022 roku w niepełnym wymiarze czasu pracy pracowało 5,8% osób (w Polsce 6,2%, UE27 – 18,3%).

Ważne jest też **zapewnienie odpowiedniej opieki osobom zależnym** w szczególności dzieciom, co mogłoby pozytywnie wpłynąć na poziom zatrudnienia kobiet. W 2021 roku w województwie kujawsko-pomorskim odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym wynosił 81,7% i był o 6,6 p.p. niższy niż średnia dla Polski. W wychowaniu przedszkolnym zdecydowanie rzadziej uczestniczą dzieci z terenów wiejskich, wśród których odsetek ten wynosił zaledwie 58,5% (w kraju – 65,8%).

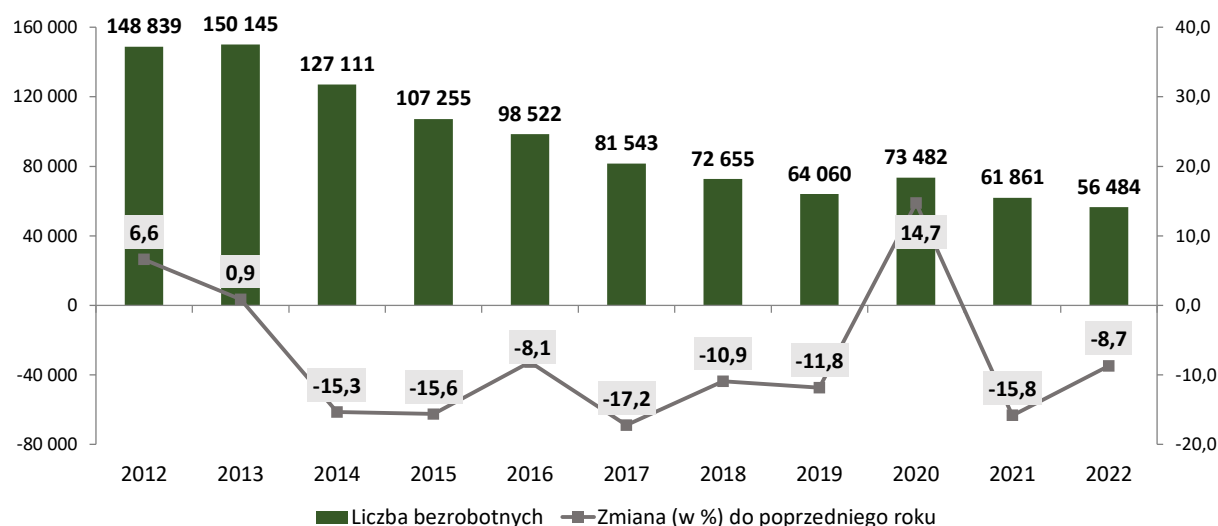
W 2022 roku zmniejszyła się skala **bezrobocia rejestrowanego**, przy czym sytuacja w tym zakresie nadal pozostaje mniej korzystna niż w innych regionach kraju. **Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie kujawsko-pomorskim w grudniu 2022 roku wyniosła 7,4%** (w kraju była niższa o 2,2 p.p. i wyniosła 5,2%). Pod względem wysokości stopy bezrobocia województwo kujawsko-pomorskie zajęło 5. miejsce w kraju (po podkarpackim, warmińsko-mazurskim, lubelskim i świętokrzyskim). W porównaniu z grudniem 2021 roku w województwie stopa bezrobocia rejestrowanego zmniejszyła się o 0,7 p.p. (w kraju spadek o 0,6 p.p.).

Zróżnicowana sytuacja gospodarcza w województwie powoduje, że bezrobocie nie dotyka wszystkich powiatów w jednakowym stopniu. Najwyższą stopę bezrobocia mają powiaty w południowo-wschodniej części województwa: radziejowski (17,3%), włocławski (14,8%) i lipnowski (13,9%). W regionie stopa bezrobocia niższa od średniej wojewódzkiej utrzymuje

się w dwóch miastach na prawach powiatu – w Bydgoszczy (2,2%) i Toruniu (3,5%) oraz w powiatach: bydgoskim (3,4%), świeckim (6,5%) i brodnickim (7,1%).

We wrześniu 2022 roku liczba bezrobotnych na Kujawach i Pomorzu wyniosła 54 370 osób i była najniższa w historii województwa. W kolejnych miesiącach widoczny był wzrost liczby **bezrobotnych**, która w końcu grudnia 2022 roku wyniosła **56 484** osoby. Było to o 8,7% (5377 osób) mniej niż w końcu 2021 roku.

Wykres 2. Liczba bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2010-2022. Stan w końcu roku.

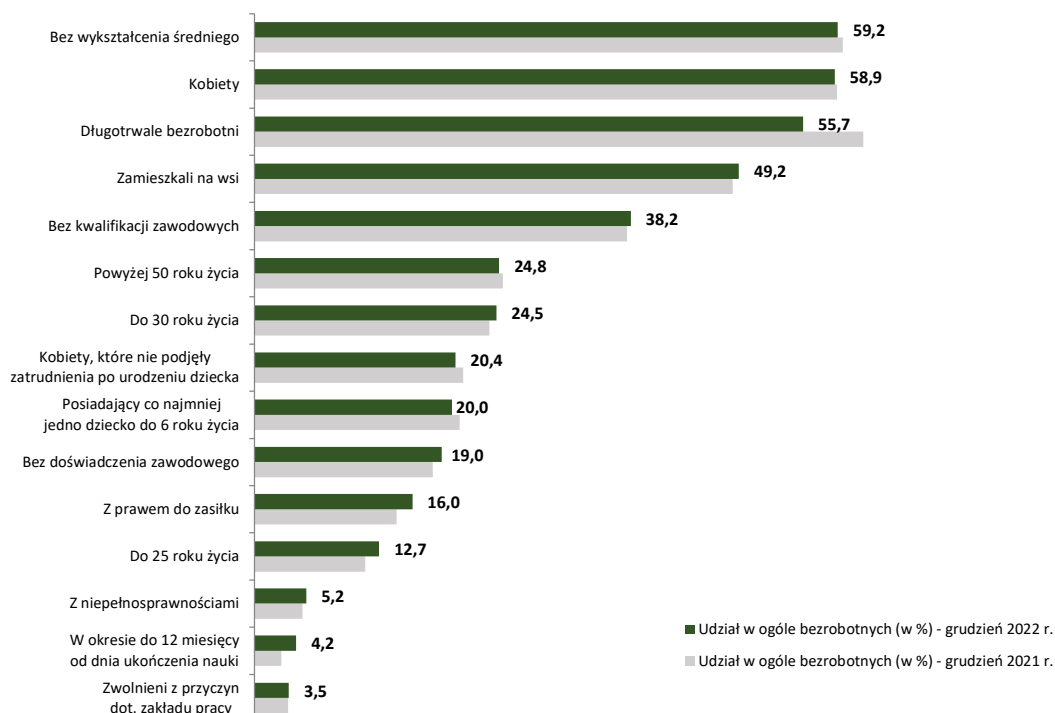
Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRIPS-01 o rynku pracy.

W populacji bezrobotnych **utrzymuje się struktura pod względem cech społeczno-demograficznych**. W końcu 2022 roku większość bezrobotnych stanowiły kobiety (58,9% ogółu), wśród których 34,6% to osoby, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka. Ponad połowa zarejestrowanych to osoby długotrwale bezrobotne (55,7%) oraz legitymujące się wykształceniem nie wyższym niż zasadnicze zawodowe/branżowe I stopnia (59,2%). Najliczniejszą grupą wśród bezrobotnych były osoby z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym – 31,7%. Połowa zarejestrowanych (50,7%) to osoby pomiędzy 30 a 50 rokiem życia. Osoby młode do 30 roku życia stanowiły 24,5%, a osoby starsze (50+) to 24,8% tej populacji. Mieszkańcy wsi stanowili 49,2% ogółu bezrobotnych.

W ciągu roku wyraźnie zmniejszyła się liczba osób długotrwale bezrobotnych (spadek o 17,7% – 6,1 p.p. więcej niż wśród bezrobotnych ogółem). W porównaniu z rokiem wcześniejszym wzrosła liczba młodych bezrobotnych, w szczególności bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (42,9% więcej). W końcu grudnia 2022 roku w województwie pozostawało 2384 bezrobotnych absolwentów (4,2% ogółu). Wynika to z tego, że w 2022 roku branżowe szkoły I stopnia ukończyła młodzież z tzw. podwójnego rocznika (w 2019 roku naukę w szkołach ponadpodstawowych rozpoczęli absolwenci gimnazjów oraz szkół podstawowych).

W analizowanym okresie wzrosła też liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku (o 1,5%), co wskazuje, że do ewidencji osób bezrobotnych częściej trafiają osoby, które straciły pracę. Bezrobotni z prawem do zasiłku w końcu grudnia 2022 roku w liczbie 9049 osób stanowili 16,0% bezrobotnych (1,6 p.p. więcej niż w 2021 roku).

Wykres 3. Udział (w %) wybranych kategorii bezrobotnych w liczbie bezrobotnych ogółem w województwie kujawsko-pomorskim. Stan w końcu okresu

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRiPS-01 o rynku pracy.

W porównaniu do Polski w województwie kujawsko-pomorskim w końcu grudnia 2022 roku utrzymywał się wyższy odsetek większości grup pozostających w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy. Największa różnica w strukturze dotyczyła osób bez wykształcenia średniego, których udział w województwie był o 7,7 p.p. wyższy niż w kraju, bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych (5,8 p.p. więcej, najwyższa wartość w kraju) oraz bezrobotnych kobiet (5,2 p.p. więcej). W województwie niższy niż w kraju był odsetek bezrobotnych powyżej 50 roku życia oraz bezrobotnych z niepełnosprawnościami (w obu o 2,1 p.p. mniej).

Z uwagi na znaczny udział osób długotrwale bezrobotnych, które niejednokrotnie utraciły motywację do pracy lub też unikają pomocy, konieczna jest intensywna współpraca publicznych służb zatrudnienia z instytucjami pomocy społecznej w celu przywrócenia tych osób na rynek pracy.

1.3 POZIOM KWALIFIKACJI MIESZKAŃCÓW REGIONU

Mieszkańcy województwa kujawsko-pomorskiego charakteryzują się wykształceniem niższym niż średnio w kraju. Z danych BAEL wynika, że w III kwartale 2022 roku województwo zajmowało 4. miejsce w kraju pod względem udziału osób bez wykształcenia średniego. W grupie osób w wieku 15-64 lata wykształcenia średniego nie miało 38,9% ludności (wobec 34,7% w Polsce). Wyraźnie „in minus” wyróżnia się kategoria osób z wykształceniem wyższym – 25,2% (o 4,4 p.p. mniej niż w Polsce).

Tabela 2. Struktura (w %) ludności w wieku 15-64 lata w województwie kujawsko-pomorskim w III kwartale 2022 roku według wykształcenia

Poziom wykształcenia	Polska	kujawsko-pomorskie
Wyższe	29,6	25,2
Policealne oraz średnie zawodowe	24,9	26,5
Średnie ogólnokształcące	10,8	9,5
Zasadnicze zawodowe/branżowe I st.	22,0	25,2
Gimnazjalne, podstawowe i niższe	12,7	13,7

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS (www.stat.gov.pl).

Niekorzystnie przedstawia się także struktura wykształcenia bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy. W końcu grudnia 2022 roku aż 31,7% z nich legitymowało się wykształceniem gimnazjalnym i poniżej, a kolejne – 27,5% zasadniczym zawodowym. Wykształcenie wyższe miało 9,2% bezrobotnych.

Problemem dla rynku pracy jest bierność społeczna osób młodych (NEET).⁶ W regionie problem ten dotyczy w szczególności osób w wieku 25-34 lata. Osoby młode niepracujące, nieuczące się i niedokształcające się w 2021 roku stanowiły 17,1% osób w wieku 25-34 lata i było to o 1,4 p.p. więcej niż średnia dla kraju, ale o 0,2 p.p. mniej niż średnia dla krajów UE27.⁷

Nadal istotnym problemem wpływającym na funkcjonowanie regionalnego rynku pracy jest utrzymujące się **niedostosowanie struktury i sposobu kształcenia zawodowego do potrzeb pracodawców**. Z badania *Barometr zawodów* wynika, że bezrobocie wśród osób młodych często generują nieprzemyślane wybory edukacyjne i związana z tym późniejsza niechęć do pracy w zawodzie. Wybory zawodowe dzieci i młodzieży często nie uwzględniają potrzeb rynku pracy oraz predyspozycji psycho-fizycznych i specyfiki pracy w zawodzie. Biorąc pod uwagę procesy depopulacyjne bardzo ważne jest wspieranie osób młodych w wejściu na rynek pracy i prowadzenia działań na rzecz ich aktywizacji. Kluczowe znaczenie ma tu **rozbudowa systemu doradztwa zawodowego**. Doradztwo musi cechować się wysoką jakością i być

⁶ Odsetek osób w wieku 15-34 lata, które nie pracują oraz nie uczestniczą w dalszym kształceniu i szkoleniu.

⁷ Dane pobrane ze strony <https://ec.europa.eu/eurostat>

realizowane przez wykwalifikowane kadry oraz uwzględniać aktualne jak i przyszłe potrzeby rynku pracy.

Absolwentom szkół często brakuje też odpowiednich umiejętności praktycznych, w szczególności dotyczy to absolwentów techników. Wielokrotnie wskazywano też, że osoby młode nie potrafią czytać rysunku technicznego oraz nie mają dobrej znajomości języków obcych. Młodym ludziom brak też kompetencji miękkich związanych z odpowiedzialnością, organizacją, komunikacją czy współpracą w grupie.

W końcu 2021 roku **w ewidencji powiatowych urzędów pracy pozostawało 5,9% absolwentów szkół ponadpodstawowych z terenu województwa** (rok wcześniej 8,1%). W grupie tej było 3,8% absolwentów liceów ogólnokształcących oraz 7,5% absolwentów szkół zawodowych. W najgorszej sytuacji znalazły się osoby kończące branżowe szkoły I stopnia, wśród których poziom bezrobocia wyniósł 12,8%. Najlepiej na rynku pracy odnaleźli się absolwenci szkół wyższych, spośród których 2,2% pozostawało w ewidencji powiatowych urzędów pracy działających na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.⁸

Niezwykle istotne, z punktu widzenia dostosowywania poziomu kwalifikacji mieszkańców do potrzeb rynku pracy, jest uczestnictwo mieszkańców regionu w kształceniu pozaformalnym. Niestety w tym zakresie – podobnie jak w całej Polsce – sytuacja utrzymuje się na niskim poziomie. Z badań BAEL wynika, że biorąc pod uwagę miesiąc przed badaniem, w 2021 roku, w kształceniu pozaformalnym, w województwie kujawsko-pomorskim średnio uczestniczyło 7,4% osób w wieku 25-64 lata (w Polsce – 5,4%, UE27 – 10,8%).

Zapewnienie kompetentnych pracowników dla potrzeb nowoczesnej gospodarki stanowi jedno z głównych wyzwań regionu. Wobec dynamicznie zachodzących zmian na rynku pracy oraz niewystarczających kwalifikacji części mieszkańców regionu, **niezbędne jest upowszechnianie idei kształcenia ustawicznego** jako istotnego elementu podnoszenia kwalifikacji ludności. Wzmocnienie regionalnego potencjału szkoleniowego, odpowiadającego na faktyczne potrzeby pracodawców, a także pomoc w doborze i dofinansowanie dobrej jakości szkoleń pozytywnie wpłynie na poziom kwalifikacji zawodowych osób dorosłych i zapewni pracodawcom kadry o niezbędnych umiejętnościach. Z drugiej strony podniesienie kwalifikacji zawodowych lub nabycie nowych uprawnień jest szansą na wzmocnienie pozycji zawodowej i znalezienie satysfakcjonującego zatrudnienia dużej części mieszkańców regionu.

Coraz większego znaczenia nabierają również działania związane z pomocą kierowaną do przedsiębiorców w zakresie wspierania rozwoju kwalifikacji zawodowych pracowników i doradztwa dla przedsiębiorstw, a także dotyczące zwiększenia transferu wiedzy i wzmocnienie powiązań sfery B+R z przedsiębiorstwami.

⁸ *Bezrobotni absolwenci szkół ponadpodstawowych w województwie kujawsko-pomorskim w 2021 roku oraz Bezrobotni absolwenci szkół wyższych w województwie kujawsko-pomorskim w 2021 roku*, Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu, opracowania dostępne na stronie: <https://wuptorun.praca.gov.pl>, w zakładce: Publikacje dotyczące rynku pracy.

1.4 WYKLUCZENIE SPOŁECZNE MIESZKAŃCÓW REGIONU

W roku 2021 nastąpił kolejny spadek natężenia korzystania z pomocy społecznej, w liczbach bezwzględnych, ośrodki pomocy społecznej w regionie udzieliły świadczeń 54 768 rodzinom (spadek o 3 713 rodzin w porównaniu z rokiem poprzednim), to jest 117 802 osobom (spadek o 10 613 osób w stosunku do roku 2020).

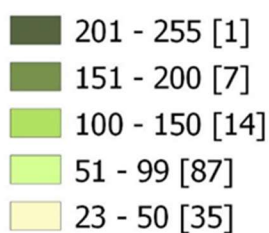
Wskaźnikiem, który opisuje zjawisko wykluczenia społecznego jest wskaźnik deprywacji lokalnej, mierzony jako stosunek liczby osób w rodzinach pobierających świadczenia z pomocy społecznej do ogólnej liczby mieszkańców regionu w przeliczeniu na 1 000 osób.

W roku 2021 odnotowano najniższy wskaźnik natężenia korzystania ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej w przeciągu ostatnich 10 lat tj. 5,7% osób (w roku 2020 – 62/1000 osób, w roku 2019 – 69/1000 osób, w roku 2018 - 75/1000 osób). Nadal najwyższy wskaźnik deprywacji lokalnej zauważa się w gminach położonych w południowo-wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego. W 53 gminach ww. wskaźnik był niższy niż średnia dla województwa (w roku 2020 – 48 gmin, w 2019 – 46 gmin, w roku 2018 – 42 gminy). Podobnie jak w roku poprzednim, najniższe wartości wskaźnika (poniżej 40 osób na 1000) odnotowano w 8 gminach: w Bydgoszczy (23 osoby), Osielsku (27), Wielkiej Nieszawce (28), Białych Błotach (30), Toruniu (32), Sicienku (34), Grudziądzu (37) oraz Złejwsi Wielkiej (38). W pozostałych 91 gminach wartość wskaźnika była wyższa od średniej wojewódzkiej, a najwyższą wartość (powyżej 200) osiągnięto analogicznie jak w roku poprzednim w gminie wiejskiej Rypin (255).

Mapa 1. Natężenie korzystania z pomocy społecznej w gminach województwa kujawsko-pomorskiego w 2022 roku

Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców

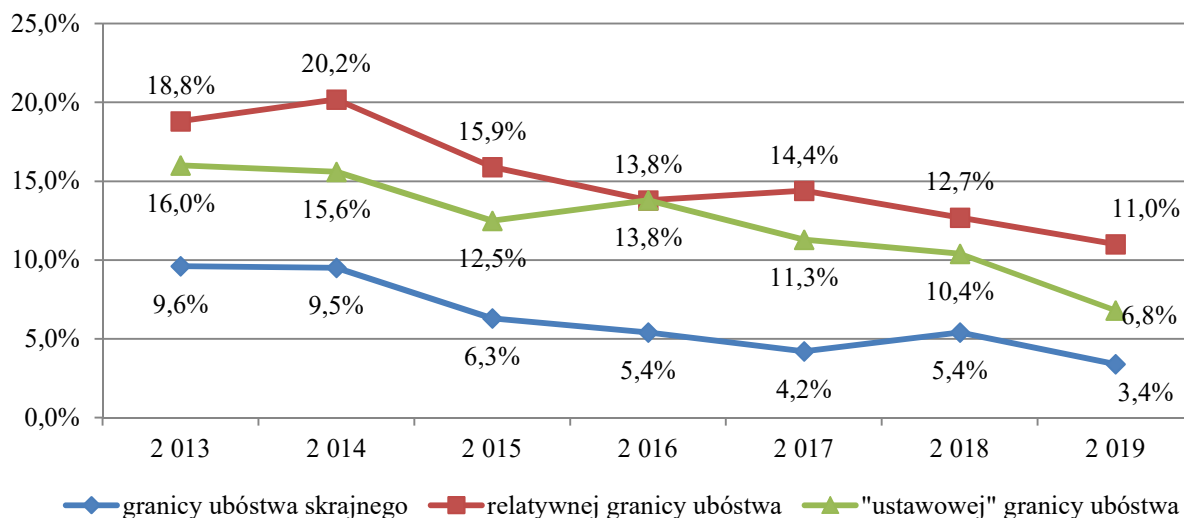

A.K. - Aleksandrów Kujawski	G. - Grudziądz	N. - Nieszawa
B. - Brodnica	G.-D. - Golub-Dobrzyń	R. - Rypin
C. - Ciechocinek	I. - Inowrocław	Rd. - Radziejów
Chł. - Chelmno	L. - Lipno	Św. - Świekatowo
Chż. - Chelmża	K. - Kowal	W. - Wąbrzeźno

Źródło: Dane MRiPS 03 za rok 2022, BDL GUS.

Spadkowi uległy również wartości innych wskaźników opisujących zasięg ubóstwa w województwie kujawsko-pomorskim.

Wykres 4. Wskaźniki zasięgu ubóstwa w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2013-2019⁹

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej, BDL GUS.

Z roku na rok maleje odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa i bezrobocia. Zauważalny jest natomiast wzrost odsetka klientów OPS, którym udzielono wsparcia z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby, co oznaczać może, iż częściej klientami pomocy społecznej zaczynają być osoby starsze. Od lat na zbliżonym poziomie utrzymuje się odsetek osób z rodzin, w których powodem udzielanej pomocy jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Tabela 3. Liczba i odsetek osób korzystających z pomocy społecznej wg powodu otrzymania świadczeń

Główne przyczyny korzystania z pomocy społecznej ¹⁰	2018	2019	2020	2021
Ubóstwo	99 863 (64,0%)	85 449 (60,1%)	76 538 (59,6%)	68 279 (58%)
Bezrobocie	87 110 (55,9%)	74 296 (52,2%)	66 575 (51,8%)	60 980 (51,8%)
Niepełnosprawność	46 371 (29,7%)	43 070 (30,3%)	37 548 (29,2%)	34 957 (29,7%)
Długotrwała lub ciężka choroba	47 563 (30,5%)	45 900 (32,3%)	40 682 (31,7%)	38 166 (34,5%)
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	36 162 (23,2%)	33 750 (23,7%)	31 323 (24,4%)	27 252 (23,1%)

Źródło: Sprawozdanie MRiPS 03 za lata 2018-2021.

⁹ Brak danych GUS BDL za rok 2020 oraz 2021.

¹⁰ Dla jednej osoby korzystającej z pomocy społecznej wskazać można kilka powodów.

Poniższe dane przedstawiają działania aktywizacji społecznej prowadzone w celu zmniejszenia poziomu wykluczenia społecznego w województwie kujawsko-pomorskim.

Tabela 4. Działania aktywizacyjne stosowane przez instytucje pomocy społecznej w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2014-2021

	Rodzaj wskaźnika	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kontrakt socjalny	Liczba zawartych kontraktów socjalnych z klientami OPS	6 146	3 088	4 064	3 754	3 599	4 065	2 675	3 111
	Odsetek klientów OPS objętych kontraktem socjalnym	3,1%	1,8%	2,6%	2,6%	2,7%	3,3%	2,2%	2,7%
Wybrane podmioty reintegracji społecznej	Centra integracji społecznej	4	4	4	3	3	4	4	4
	Kluby integracji społecznej	21	21	21	20	21	22	24	24
	Spółdzielnie socjalne	67	69	67	82	90	91	94 ¹¹	80

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej w Województwie Kujawsko-Pomorskim za rok 2014-2021, Sprawozdanie MRiPS-03 za rok 2014-2021

Biorąc pod uwagę fakt, iż odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia nadal wynosi ponad 50%, kluczowym jest, aby nadal poszukiwać, a następnie wdrażać rozwiązania aktywnej polityki rynku pracy realizowanej w oparciu o zindywidualizowane formy pracy z osobami aktywizowanymi. Istotne znaczenie odgrywa również współpraca ośrodków pomocy społecznej i powiatowych urzędów pracy celem zwiększenia efektywności prowadzonych działań na rzecz ww. grup.

¹¹ W 2020 roku ogółem zarejestrowano 94 Spółdzielnie Socjalne – wykreślono 13 Spółdzielni.

1.5 PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

Województwo kujawsko-pomorskie cechuje się **niższymi niż średnio w kraju wskaźnikami określającymi przedsiębiorczość mieszkańców**. W 2021 roku na 10 tys. ludności w województwie przypadało: 1069 podmiotów wpisanych do rejestru REGON (o 207 mniej niż ogółem w Polsce) oraz 83 jednostki nowo zarejestrowane i 51 wykreślonych z rejestru (w Polsce odpowiednio: 97 jednostek nowo zarejestrowanych i 50 wykreślonych). Jednocześnie na 100 osób w wieku produkcyjnym w województwie kujawsko-pomorskim prawie 13 – to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (w Polsce – 15 osób).

Tabela 5. Podmioty gospodarki narodowej w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim w latach 2010 i 2021 - podstawowe wskaźniki

Wyszczególnienie	Polska		Województwo kujawsko-pomorskie			
	2010 r.	2021 r.	2010 r.	2021 r.		
					różnica do Polski	zmiana do 2010 r.
podmioty				w %		
podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	1 015	1 276	886	1 069	-16,2	20,7
jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	104	97	93	83	-14,4	-10,8
jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności	62	50	74	51	2,0	-31,1
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym	11,85	15,40	10,53	13,31	-13,57	26,40

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS (www.stat.gov.pl).

Niższe od przeciętnych w kraju wskaźniki przedsiębiorczości sprawiają, że **zmniejsza się udział podmiotów z terenu województwa wśród jednostek zarejestrowanych w kraju**. W końcu grudnia 2022 roku na terenie województwa kujawsko-pomorskiego działalność gospodarczą prowadziło 219,6 tys. podmiotów (nie licząc osób prowadzących indywidualne gospodarstwo rolne). Było to 4,4% podmiotów w kraju, tj. o 0,1 p.p. mniej niż w 2021 roku i o 0,4 p.p. mniej niż w roku 2010.

Najwięcej podmiotów działało w: handlu i naprawach pojazdów samochodowych (45,2 tys. podmiotów, roczny spadek o 1,5%), budownictwie (32,6 tys. podmiotów, wzrost o 4,5%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (18,8 tys., wzrost o 2,6%) oraz przetwórstwie przemysłowym (18,5 tys. podmiotów, wzrost o 0,8%). W ciągu roku liczba podmiotów gospodarki narodowej, zarejestrowanych w REGON wzrosła w województwie o 3,8 tys. jednostek – 1,8% (w kraju wzrost o 3,3%). Ponadprzeciętnie zwiększyła się liczba podmiotów działających w zakresie wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (1,0 tys. podmiotów, o 12,7% więcej niż w grudniu 2021 roku). Wzrost ten wynika z dynamicznego rozwoju odnawialnych źródeł energii. Wyraźnie zwiększyła się także liczba podmiotów w sekcji informacja i komunikacja (7,1 tys. podmiotów, o 12,9% więcej), co może być związane ze wzrostem znaczenia branży IT w regionie.

Rynek pracy w województwie kujawsko-pomorskim jest zróżnicowany wewnętrznie, przy czym różnice te mają charakter trwały. Największa koncentracja podmiotów gospodarczych występuje w podregionie bydgosko-toruńskim, gdzie zlokalizowanych było 46,9% jednostek (Bydgoszcz – 45,5 tys. podmiotów, Toruń – 28,4 tys. podmiotów, powiat bydgoski – 16,5 tys. podmiotów, powiat toruński – 12,6 tys. podmiotów). Pod względem liczby podmiotów wyróżnia się również powiat inowrocławski – 6,6% (14,5 tys. podmiotów). Konsekwencją większej liczby podmiotów jest także koncentracja miejsc pracy na tych obszarach.

W końcu grudnia 2022 roku według przewidywanej liczby pracujących mikroprzedsiębiorstwa (zatrudniające od 0 do 9 pracowników) stanowiły 96,3%, firmy małe (10-49 pracowników) – 2,9%, średnie (50-249 pracowników) – 0,6%, a duże (250 i więcej pracowników) – 0,1% wszystkich podmiotów w województwie kujawsko-pomorskim. Struktura ta od lat pozostaje w zasadzie bez zmian i jest zbliżona do struktury wielkościowej podmiotów gospodarczych w Polsce. Przy czym warto zwrócić uwagę, że w województwie blisko trzy czwarte podmiotów (73,1%) to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, o 1,9 p.p. więcej niż w kraju. Może to wskazywać, na niewystarczający rozwój podmiotów gospodarczych w regionie. Pobudzanie przedsiębiorczości stanowi szansę na ożywienie społeczno-gospodarcze województwa, a w konsekwencji powinno spowodować wzrost liczby miejsc pracy w regionie. Należy kontynuować dotychczasowe doświadczenia we wspieraniu przedsiębiorczości (w tym samozatrudnienia), rozumiane jako **zwiększenie liczby zarejestrowanych podmiotów oraz zwiększanie potencjału podmiotów już funkcjonujących**, poprzez podejmowanie działań odpowiadających na ich potrzeby i prowadzących do ich rozwoju, w szczególności nakierowanych na profesjonalizację kadr i dostarczenie kompleksowych usług, w tym szkoleniowych i doradztwa specjalistycznego oraz wsparcie outplacementowe w okresie przejściowych trudności. Działania te są szczególnie ważne biorąc pod uwagę odczuwane przez pracodawców negatywne skutki wojny w Ukrainie (wzrost kosztów produkcji, zakłócenia w łańcuchu dostaw, spadek popytu wywołany wysoką inflacją). Problemy pracodawców potwierdzają informację dotyczące liczby jednostek wykreślonych z rejestru REGON. W 2022 roku na terenie województwa z rejestru REGON wykreślonych zostało 12,8 tys. podmiotów. Było to o 23,2% więcej niż rok wcześniej (w Polsce wzrost ten był mniej dynamiczny i wyniósł 16,3%).

Na problemy pracodawców wskazują też dane z sektora przedsiębiorstw.¹² Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie kujawsko-pomorskim w grudniu 2022 roku wyniosło 258,3 tys. etatów. Był to podobny poziom co rok wcześniej – wzrost o 0,9%. Warto zauważyć jednak, że **od maja 2022 roku widoczny jest powolny spadek zatrudnienia w tym sektorze**. W najliczniejszej z sekcji – przetwórstwie przemysłowym – w grudniu 2022 roku było 125,8 tys. etatów. W handlu i naprawach pojazdów samochodowych przeciętne zatrudnienie liczyło 48,4 tys. etatów.

Wzrosła również liczba osób zwolnionych w ramach zwolnień grupowych. W 2022 roku zwolnione zostały 534 osoby. Było to o 142 osoby, 36,2% więcej niż w 2021 roku.

¹² Dotyczy podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Zgodnie z wynikami Barometru zawodów¹³ w 2023 roku mniejsze zapotrzebowanie na kadry dostrzegalne będzie głównie w budownictwie i gastronomii oraz wśród pracowników produkcyjnych. Na rynku pracy wzrośnie liczba grup zrównoważonych, a zmniejszy deficytowych. Postępujący proces starzenia się społeczeństwa i związany z tym stały ubytek ludności w wieku produkcyjnym powoduje, że deficyt pracowników w dalszym ciągu dostrzegalny będzie w branżach: medyczno-opiekuńczej, transportowej, edukacyjnej oraz przemyśle, gdzie poszukiwani będą przede wszystkim pracownicy posiadający odpowiednie kwalifikacje zawodowe. Widoczne są trudności z obsadzeniem stanowisk z niskim poziomem wynagrodzenia i o zmianowym charakterze pracy.

Grafika 2. Branże narażone na deficyt pracowników w województwie kujawsko-pomorskim w 2023 roku

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie wyników Barometru zawodów

Jako najważniejszy powód deficytu wskazywano brak wystarczającej liczby kandydatów do pracy (56,1%). W większości przypadków od kandydatów do pracy wymagane jest posiadanie aktualnych uprawnień (m.in. spawalniczych, elektrycznych, Świadectw Kwalifikacji Zawodowej Kierowcy) i badań lekarskich. W dalszej kolejności była to rozbieżność pomiędzy oferowanymi warunkami zatrudnienia a oczekiwaniami osób gotowych podjąć pracę (30,3%). Zdaniem uczestników panelu chodziło tu zarówno o warunki pracy jak i niski poziom wynagrodzeń.¹⁴ W 2021 roku za swoją pracę mieszkańcy województwa średnio otrzymywali 5045,26 zł brutto – 12. miejsce w kraju (przed województwami: lubuskim, świętokrzyskim, podkarpackim i warmińsko-mazurskim). W ciągu roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wzrosło o 443,5 zł (9,6%), a różnica pomiędzy przeciętnym wynagrodzeniem

¹³ Szczegółowe informacje nt. badania dostępne są na stronie: www.barometrzwodow.pl.

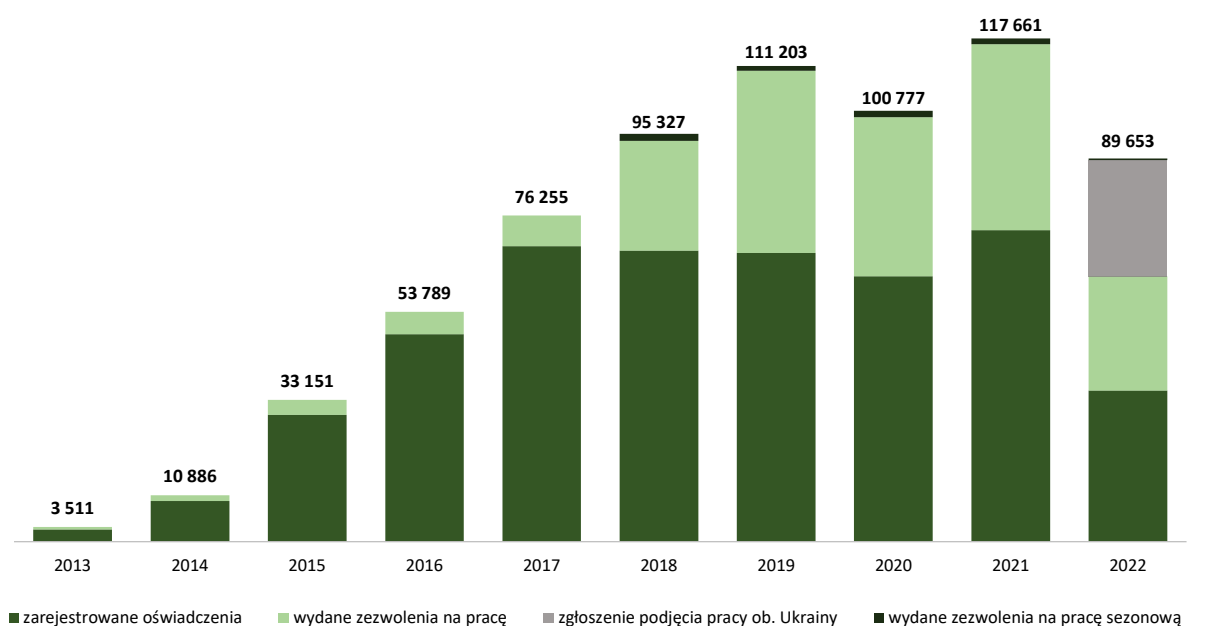
¹⁴ Barometr zawodów 2023. Raport podsumowujący badanie w województwie kujawsko-pomorskim.

w województwie i kraju zmniejszyła się. W 2021 roku wynagrodzenie w województwie stanowiło 88,8% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w kraju – w 2021 roku było to 88,1%. Na Kujawach i Pomorzu we wszystkich sekcjach PKD zarabiano mniej niż średnio w kraju. Różnica w poziomie wynagrodzeń wynosiła od 59,91 zł w zakwaterowaniu i gastronomii oraz 80,46 zł w edukacji do 1 820,82 zł w informacji i komunikacji oraz 2 619,96 zł w działalności finansowej i ubezpieczeniowej.

1.6 CUDZOZIEMCY NA REGIONALNYM RYNKU PARCY

Trudności w pozyskaniu pracowników ułatwiały dostęp do polskiego rynku pracy osobom z innych krajów. W ostatnich latach **liczba cudzoziemców na regionalnym rynku pracy sukcesywnie wzrastała**. W ciągu 10 lat liczba wydanych dokumentów wzrosła ponad 25-krotnie. W 2022 roku na terenie województwa kujawsko-pomorskiego **wydano 89 653 dokumenty umożliwiające cudzoziemcom pracę**. Na podstawie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wydano 62 513 dokumentów. Dodatkowo z uwagi na wybuch wojny wywołany rosyjską agresją w Ukrainie, obywatelom tego państwa umożliwiono pracę na terenie Polski także na podstawie zgłoszenia podjęcia pracy. Od marca do końca 2022 roku pracodawcy z województwa kujawsko-pomorskiego przekazali 27 140 powiadomień o podjęciu pracy przez obywateli Ukrainy. Łącznie w porównaniu z 2021 rokiem było to o 23,8% dokumentów mniej. Na zmniejszenie liczby dokumentów uprawniających cudzoziemców do pracy wpływ miała trwająca wojna w Ukrainie (wśród obywateli Ukrainy spadek wydanych dokumentów wyniósł 41,2%) oraz wydłużenie okresu obowiązywania dokumentów w związku z trwającym stanem zagrożenia epidemicznego, a także narastającymi problemami kadrowymi pracodawców.

Wykres 5. Legalizacja pobytu cudzoziemców z państw trzecich z uwagi na zatrudnienie w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2013-2022

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych z Centralnego Systemu Analityczno-Raportowego (CeSAR).

Niezależnie od rodzaju wydanego dokumentu obcokrajowcy zatrudniani byli przede wszystkim w przetwórstwie przemysłowym, budownictwie, a także transporcie i gospodarce magazynowej oraz działalności w zakresie administrowania i działalności wspierającej¹⁵. W wymienionych sekcjach pracowało 85,4% cudzoziemców.

Poszukiwani byli najczęściej pracownicy przy pracach prostych – 37,4% oraz robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – także 37,4%.

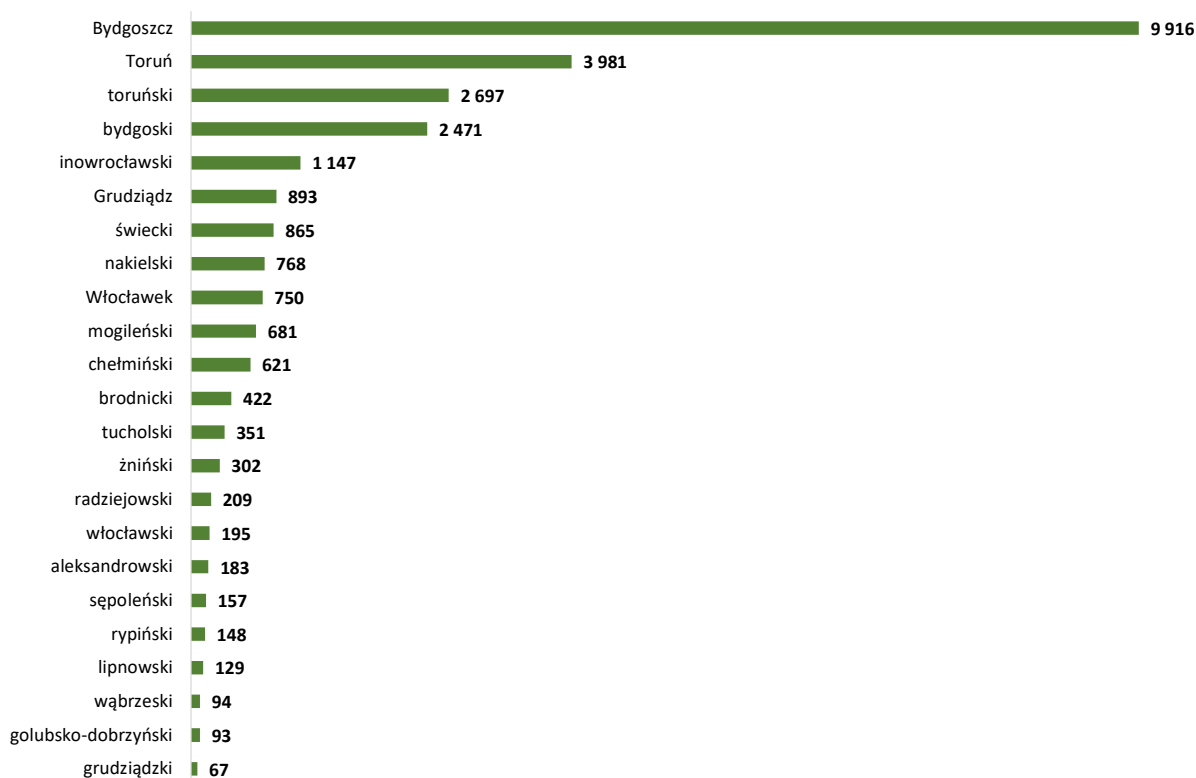
W przypadku obywateli Ukrainy najczęstszą formą legalizacji zatrudnienia były powiadomienia o podjęciu pracy – 27 140 (w Polsce 786,2 tys. powiadomień). Procedura ta, inaczej niż w przypadku oświadczeń i zezwoleń na pracę w większości dotyczyła kobiet (65,9%). Większość (77,9%) powiadomień to podjęcia pracy w ramach umowy zlecenia/umowy o świadczenie usług.

Powiadomienia o podjęciu pracy przez obywateli Ukrainy pochodziły przede wszystkim od pracodawców z sekcji przetwórstwo przemysłowe – 51,9%. Powiadomienia o podjęciu pracy najczęściej dotyczyły pracowników wykonujących prace proste (45,6%). W mniejszym stopniu zatrudniano: robotników przemysłowych i rzemieślników (23,3%) oraz operatorów i monterów maszyn i urządzeń (15,8%).

W województwie kujawsko-pomorskim najwięcej powiadomień pracodawców o podjęciu pracy przez obywateli Ukrainy dokonali pracodawcy z siedzibą w: Bydgoszczy (36,5%, 13 miejsce wśród powiatów z całej Polski), Toruniu (14,7%) oraz powiatach: toruńskim (9,9%) i bydgoskim (9,1%).

¹⁵ W ramach tej sekcji prowadzona jest działalność związana z zatrudnieniem i funkcjonowaniem agencji pracy.

Wykres 6. Powiadomienia o podjęciu pracy przez obywateli Ukrainy według powiatu siedziby pracodawcy

Źródło: Jak wyżej.

Z danych publikowanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS)¹⁶ wynika, że w końcu grudnia 2021 roku **liczba cudzoziemców podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu** wyniosła w województwie **31 385 osób** (3,6% ubezpieczonych w kraju). W ciągu roku liczba ta wzrosła o 21,6%. Dane publikowane dla Polski wskazują, że 71,7% ubezpieczonych cudzoziemców to obywatele Ukrainy.

Dla stabilności rynku pracy istotne jest, żeby cudzoziemcy podejmujący zatrudnienie w województwie wiązali swoją przyszłość z regionem w perspektywie długoterminowej. W dalszej perspektywie zapewni to większą stabilność regionalnego rynku pracy i umożliwi rozwój regionu.

1.7 EFEKTYWNOŚĆ AKTYWNEJ POLITYKI RYNKU PRACY

Duże znaczenie dla sprawnego funkcjonowania rynku pracy ma instytucjonalna obsługa, która w województwie kujawsko-pomorskim realizowana była przez Wojewódzki Urząd Pracy oraz 20 powiatowych urzędów pracy. Efektywność działań podejmowanych przez urzędy pracy wymaga odpowiedniej liczby pracowników (w szczególności zajmujących się bezpośrednią obsługą bezrobotnych i pracodawców) oraz stałego podnoszenia ich kwalifikacji. Dzięki temu możliwa będzie realizacja zadań związanych z aktywizacją osób bezrobotnych jak i poprawa jakości usług świadczonych przez te instytucje (zwłaszcza w zakresie poradnictwa

¹⁶ Cudzoziemcy w polskim systemie ubezpieczeń społecznych – XII 2021 (<https://www.zus.pl/baza-wiedzy/statystyka/opracowania-tematyczne/cudzoziemcy>).

zawodowego i pośrednictwa pracy). W końcu 2022 roku w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Toruniu zatrudnionych było 167 osób. W powiatowych urzędach pracy pracowały 1004 osoby. Tym samym na jednego pracownika powiatowego urzędu pracy w 2022 roku przypadało 56 osób bezrobotnych.

Tabela 6. Wybrane kategorie pracowników zatrudnionych w urzędach pracy w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2021-2022 (stan w końcu roku)

Pracownicy	2021	2022			
		zmiana		w %	
		osoby			
Ogółem	1 207	1 171	-36	-3,0	
w tym	Doradcy klienta	447	434	-13	-2,9
	Pośrednicy pracy	244	236	-8	-3,3
	w tym realizujący w PUP zadania EURES	14	15	1	7,1
	Doradcy zawodowi	127	122	-5	-3,9
	Specjaliści ds. programów	142	135	-7	-4,9
	Specjaliści ds. rozwoju zawodowego	43	43	0	0,0
	Doradcy EURES w WUP	4	3	-1	-25,0

Źródło: opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania o instytucjonalnej obsłudze rynku pracy.

W 2022 roku powiatowe urzędy pracy pozyskały **65 844 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej**. W ciągu roku liczba zgłoszonych miejsc zmniejszyła się o 6,1% (4287 miejsc). Spadek ten dotyczył niesubsydiowanych miejsc pracy zgłaszanych w ramach testu rynku pracy¹⁷, których liczba w ciągu roku zmniejszyła się o 26,2%. W porównaniu z 2021 rokiem wzrosła liczba subsydiowanych miejsc pracy oraz miejsc aktywizacji zawodowej.

W 2022 roku **pracę podjęło 49 202 bezrobotnych**, z których 24,8% rozpoczęło zatrudnienie wspierane ze środków publicznych (w 2021 roku – 20,1%). W ciągu roku liczba podjęć pracy zmniejszyła się o 7,3%. Łącznie w 2022 roku z różnych form aktywizacji zawodowej wspieranych ze środków publicznych skorzystało 24 106 osób bezrobotnych, co stanowiło 25,8% ogółu włączeń z ewidencji osób bezrobotnych (rok wcześniej – 23,3%). W końcu grudnia 2022 roku podstawowe formy aktywizacji kontynuowało 4442 bezrobotnych (w tym 1964 osoby, tj. 44,2% to osoby odbywające prace interwencyjne).

Na efektywność funkcjonowania rynku pracy wpływa również nawiązywanie oraz wzmocnianie współpracy między powiatowymi urzędami pracy i ośrodkami pomocy społecznej, działającymi w poszczególnych powiatach. Tylko dzięki tworzeniu warunków do podjęcia współdziałania, a także uzupełniania się publicznych służb zatrudnienia oraz pomocy i integracji społecznej w udzielaniu wsparcia i przywracaniu osób bezrobotnych na rynek pracy, możliwe będzie przeciwdziałanie wykluczeniu i włączanie społeczne poprzez reintegrację zawodową tych osób (między innymi w ramach prac społecznie użytecznych).

¹⁷ Miejsca pracy skierowane do cudzoziemców. Test rynku pracy to procedura uzyskania informacji na temat sytuacji na lokalnym rynku pracy, potwierdzającej brak możliwości zatrudnienia na dane stanowisko obywatela Polski lub obywatela UE.

Jedną z możliwości poprawy sytuacji osób pozostających w naszym województwie bez pracy jest również zwiększanie roli podmiotów prywatnych w ich aktywizowaniu, m.in. poprzez rozszerzanie możliwości funkcjonowania na rynku pracy niepublicznych agencji zatrudnienia. W końcu 2022 roku w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych było 369 agencji zatrudnienia (48 mniej niż w 2021 roku).

Dla poprawy funkcjonowania rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim konieczny jest również rozwój dialogu społecznego oraz wzmocnienie współpracy na rzecz rozwoju zasobów ludzkich na poziomie regionalnym i lokalnym między partnerami działającymi w obszarze zatrudnienia i edukacji. Instytucje rynku pracy, administracja samorządowa szczebla wojewódzkiego, powiatowego i gminnego, rady rynku pracy, związki i organizacje pracodawców, instytucje otoczenia biznesu, instytucje działające w obszarze edukacji (kształcenie ustawiczne i zawodowe) powinny w jeszcze większym stopniu uczestniczyć w wypracowaniu wspólnych metod rozwiązywania problemów na regionalnym i lokalnych rynkach pracy.

Dynamiczne zmiany na rynku pracy stawiają wciąż nowe wyzwania przed instytucjami rynku pracy zaangażowanymi w jego obsługę. W 2021 roku, w celu przeciwdziałania gospodarczym skutkom pandemii, urzędy pracy były zaangażowane w realizację pomocy finansowej dla pracodawców w ramach tzw. Tarczy antykryzysowej. Urzędy pracy w celu ochrony miejsc pracy wypłaciły środki 13,3 tys. pracodawców w łącznej kwocie 14,2 mld zł.

Przed aktywną polityką rynku pracy stoją też zadania związane m.in. z obecnością cudzoziemców na rynku pracy. Zmiany demograficzne sprawiają, że zatrudnianie cudzoziemców jest coraz powszechniejsze i konieczne, aby zaspokoić braki kadrowe pracodawców. W związku z utrzymującą się rosyjską agresją na Ukrainę i masowym napływem imigrantów z tego kraju konieczne są też działania mających na celu skuteczne włączenie obywateli Ukrainy na rynek pracy. Wymaga to podjęcia skoordynowanych, przemyślanych działań integracyjnych, zapewniających stabilizację warunków pobytu i przezwycięzenie doświadczanych przez nich problemów, a także odpowiedniego przygotowania społeczności przyjmującej. Ważnym elementem tych działań jest organizacja kursów języka polskiego oraz pomoc w nostryfikacji dyplomów zawodowych w zawodach regulowanych (np. lekarz, pielęgniarka), co pomoże obywatelom Ukrainy w podejmowaniu pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami. Z badań obywateli Ukrainy¹⁸ wynika, że większość nie posługuje się językiem polskim (86,7% – brak znajomości języka lub brak odpowiedzi na pytanie o znajomość języka polskiego), a 34,9% osób rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy miało wykształcenie wyższe. Zatrudnienia poszukiwały przede wszystkim kobiety (92,8%), najczęściej z zawodami z branż usługowych: specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania, pracownicy usług osobistych, specjaliści nauczania i wychowania oraz sprzedawcy i pokrewni.

¹⁸ Dane zbierane z PUP przez WUP w Toruniu na podstawie ankiety przygotowanej przez Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy. Dane dotyczyły 2009 obywateli Ukrainy. Okres zbierania danych: 17.03.- 31.12.2022 roku.

Do końca 2022 roku w PUP województwa dokonano 4548 rejestracji obywateli Ukrainy (w Polsce 83,0 tys. rejestracji). Rejestrowały się głównie kobiety (4173 osoby – 91,8%). W tym samym czasie z ewidencji wyłączono 3857 obywateli Ukrainy (84,8% zarejestrowanych). Urzędy pracy aktywizowały obywateli Ukrainy formami dostępnymi na mocy *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, również w ramach projektów współfinansowanych z EFS. W analizowanym okresie w województwie kujawsko-pomorskim obywateli Ukrainy najczęściej wyłączano z ewidencji z powodu: podjęcia pracy lub innego zatrudnienia niesubsydiowanego (26,3% wyrejestrowań), niepotwierdzenia gotowości do pracy (16,6% wyrejestrowań), rozpoczęcia stażu (15,4% wyrejestrowań) oraz dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego (13,4%).

W końcu grudnia **w powiatowych urzędach pracy** z terenu województwa zarejestrowanych pozostawało **862 cudzoziemców**, którzy stanowili 1,5% bezrobotnych i poszukujących pracy. Obywatele Ukrainy w liczbie 762 osób stanowili 88,4% zarejestrowanych obcokrajowców i 1,3% ogółu zarejestrowanych w PUP. W ewidencji pozostawały głównie kobiety – 90,0%.

II. CELE I ZADANIA RPD/Z NA 2023 ROK

Zadania ujęte w RPD/Z na 2023 rok w głównej mierze realizowane są w oparciu o działania wynikające z ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2014-2020 oraz Funduszy Europejskich dla Pomorza i Kujaw 2021-2027 z tego też względu, stanowią one kontynuację regionalnej polityki rynku pracy realizowanej w poprzednich latach. Wsparcie oferowane w ramach Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2023 rok kierowane będzie głównie do osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, zwłaszcza do:

- osób poniżej 30 roku życia z kategorii NEET (ang. *not in education, employment, or training*, tj. osób niezatrudnionych, nie uczestniczących w edukacji lub szkoleniu);
- osób powyżej 50 roku życia;
- kobiet;
- osób niepełnosprawnych;
- osób długotrwale bezrobotnych;
- osób o niskich kwalifikacjach;
- pracowników zagrożonych zwolnieniem z pracy oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

Ponadto, w związku z trwającym konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy, nadal jedną z grup traktowanych priorytetowo w zakresie udzielania wsparcia wynikającego z RPD/Z na 2023 rok będą również obywatele Ukrainy, którzy przebywają legalnie w Polsce i korzystają ze specjalnych uprawnień wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2022 r. *o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa*.

Tym samym obywatele Ukrainy mogą korzystać z pomocy oferowanej w ramach wszystkich celów strategicznych Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2023 r:

- 1. Zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców województwa kujawsko pomorskiego.**
- 2. Rozwój kadr przedsiębiorstw.**
- 3. Podniesienie poziomu kwalifikacji zawodowych mieszkańców regionu.**
- 4. Wzrost efektywności regionalnej polityki rynku pracy.**

Jednocześnie należy zaznaczyć, że część zadań ujętych w niniejszym dokumencie, zainicjowanych w 2023 r., będzie kontynuowana w kolejnych latach, a ich efekty będą możliwe do zmierzenia w 2024 r. Dotyczy to w szczególności zadań, których finansowanie będzie możliwe w ramach perspektywy unijnej 2021-2027.

CEL STRATEGICZNY 1: ZWIĘKSZENIE AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ MIESZKANCÓW WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Cel szczegółowy 1.1: Przeciwdziałanie bezrobociu i bierności zawodowej

Zadanie 1.1.1 Działania podejmowane przez powiatowe urzędy pracy (PUP) ze środków Funduszu Pracy realizowane w oparciu o przepisy wynikające z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Opis zadania: W ramach zadania realizowane będą działania powiatowych urzędów pracy związane z aktywizacją osób bezrobotnych, które służą doprowadzeniu do podjęcia pracy. W głównej mierze realizacja ww. działań opierać się będzie na środkach otrzymanych przez powiaty na podstawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie w części znajdującej się w dyspozycji powiatów. Ponadto powiatowe urzędy pracy, w oparciu o *Zasady ubiegania się o środki z rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie działań aktywizacyjnych realizowanych przez powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy w 2023 roku*, będą mogły wnioskować o dodatkowe środki na aktywizację bezrobotnych. Główne formy aktywizacji zawodowej stosowane przez PUP to: doradztwo zawodowe, pośrednictwo pracy, szkolenia zawodowe, staże, dotacje na podjęcie działalności gospodarczej, roboty publiczne, prace interwencyjne, doposażenie stanowiska pracy, prace społecznie użyteczne.

Wsparcie udzielane na podstawie ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* może być również udzielane obywatelom Ukrainy, którzy zarejestrują się w powiatowym urzędzie pracy jak i osoby bezrobotne lub poszukujące pracy.

Planowane efekty:

- Liczba osób planowanych do objęcia wsparciem dot. aktywizacji zawodowej w 2023 r.:
w tym:
 - liczba osób do 30 roku życia;
 - liczba osób powyżej 50 roku życia;
 - liczba osób z niepełnosprawnościami;
 - liczba kobiet;
 - liczba osób długotrwale bezrobotnych.

Wartości podwskaźników nie są możliwe do określenia na etapie planowania, ale będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z na 2023 rok.

Sposób monitorowania: Na podstawie sprawozdań do MRiPS.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Powiatowe urzędy pracy województwa kujawsko-pomorskiego.

Zadanie 1.1.2 Realizacja projektów w ramach Działania 1.1 „Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe PUP” PO WER 2014-2020.

Opis zadania: W ramach zadania prowadzone będą działania związane z rozliczaniem, kontrolą i zamykaniem 20 projektów pozakonkursowych powiatowych urzędów pracy skierowanych wyłącznie do osób młodych do 29 roku życia, w szczególności do tych, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET). Wyżej wymienione projekty zakładały wsparcie osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy (w tym obywateli Ukrainy). Osobom tym było udzielane indywidualne i kompleksowe wsparcie, zgodnie z instrumentami i usługami rynku pracy wynikającymi z *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, z wyłączeniem robót publicznych. Formy pomocy wybierane były w zależności od potrzeb i możliwości osób bezrobotnych, którym udzielane było wsparcie, przy czym opracowanie Indywidualnego Planu Działania było obligatoryjne i mogło obejmować instrumenty i usługi rynku pracy w postaci, m.in. poradnictwa zawodowego, pośrednictwa pracy, szkoleń, staży, jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, prac interwencyjnych, wyposażenia/wyposażenia stanowiska pracy, bonów szkoleniowych, bonów na zasiedlenie, bonów zatrudnieniowych i studiów podyplomowych.

W celu zapewnienia wysokiej skuteczności projekty realizowane w ramach Działania 1.1 PO WER muszą zapewniać efektywność zatrudnieniową na poziomie co najmniej 59,5% (zapewnienie odpowiedniego poziomu w zależności, w którym roku projekt został wybrany do dofinansowania) dla osób niewpisujących się do żadnej z grup, a w przypadku objęcia wsparciem osób w najtrudniejszej sytuacji (osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby z niskimi kwalifikacjami (do poziomu ISCED 3), imigranci, reemigranci) na poziomie co najmniej 44%. Poza koniecznością zapewnienia efektywności zatrudnieniowej w projektach, w przypadku założenia wsparcia w postaci szkoleń, powiatowy urząd pracy powinien wskazać, że ich efektem było uzyskanie kwalifikacji lub nabycie kompetencji potwierdzonych odpowiednim dokumentem (np. certyfikatem). Ponadto, jeżeli projekt zakładał szkolenia zawodowe musiały one odpowiadać bieżącym potrzebom rynku pracy.

Planowane efekty:

- Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej (jak w opisie zadania).

Sposób monitorowania: Końcowe wnioski o płatność złożone 2023 r.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Powiatowe urzędy pracy województwa kujawsko-pomorskiego.

Zadanie 1.1.3 Realizacja projektów konkursowych dot. Aktywizacji zawodowej w ramach Działania 1.2 „Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy” PO WER 2014-2020.

Opis zadania: W 2023 r. będzie kontynuowana realizacja 2 projektów wyłonionych w drodze konkursowej (konkurs IV i V) skierowanych wyłącznie do osób młodych do 29 roku życia w szczególności, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET). Wyżej wymienione projekty zakładają wsparcie dla osób biernych zawodowo oraz osób z następujących grup docelowych: imigranci (w tym obywatele Ukrainy), reemigranci, osoby odchodzące z rolnictwa i ich rodziny, tzw. ubodzy pracujący, osoby zatrudnione na umowach krótkoterminowych oraz pracujący w ramach umów cywilno-prawnych. W projektach będzie udzielane indywidualne i kompleksowe wsparcie opierające się na co najmniej trzech elementach pomocy. Dwa z nich wskazane zostały jako obligatoryjne, tj. identyfikacja stopnia oddalenia od rynku pracy i sporządzenie Indywidualnego Planu Działania oraz objęcie uczestnika projektu poradnictwem zawodowym lub pośrednictwem pracy. Trzeci i kolejne wskazane zostały jako fakultatywne i wybierane są w zależności od potrzeb i możliwości osób, którym udzielane jest wsparcie. Fakultatywne elementy pomocy mogą obejmować wsparcie w postaci, m.in. szkoleń, staży, praktyk, subsydiowanego zatrudnienia, jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej. W celu zapewnienia wysokiej skuteczności projekty realizowane w ramach Działania 1.2 PO WER muszą zapewniać efektywność zatrudnieniową na poziomie co najmniej 57% (dla osób niewpisujących się do żadnej z poniższych grup), a w przypadku objęcia wsparciem osób w najtrudniejszej sytuacji (osoby z niepełnosprawnościami, osoby z niskimi kwalifikacjami (do poziomu ISCED 3), imigranci, reemigranci) na poziomie co najmniej 42%. W przypadku objęcia wsparciem osób pracujących projekty muszą zapewniać efektywność zawodową, co oznacza, że osoby poprawią swoją sytuację na rynku pracy poprzez zmianę na pełne/stabilne zatrudnienie, zmienią pracę na wymagającą wyższych kompetencji, na wyżej wynagradzaną lub otrzymają awans w dotychczasowej pracy. Wskaźnik efektywności zawodowej należy zapewnić na poziomie 27%.

Poza koniecznością zapewnienia efektywności zatrudnieniowej i/lub zawodowej w projektach, w przypadku założenia wsparcia w postaci szkoleń, wnioskodawca powinien wskazać, że ich efektem jest uzyskanie kwalifikacji lub nabycie kompetencji potwierdzonych odpowiednim dokumentem (np. certyfikatem). Ponadto, jeżeli projekt zakłada szkolenia zawodowe muszą one odpowiadać bieżącym potrzebom rynku pracy.

Planowane efekty:

- Wskaźniki osobowe zostały w większości zrealizowane w 2021 i 2022 r.
W 2023 r. nastąpi końcowa realizacja wsparcia dla zrekrutowanych osób.
- Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej (jak w opisie zadania).
- Wskaźnik efektywności zawodowej (jak w opisie zadania).

Sposób monitorowania: końcowe wnioski o płatność złożone w 2023 r.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w drodze konkursu.

Zadanie 1.1.4 Dofinansowanie zatrudnienia młodych osób bezrobotnych do 29 r.ż. w ramach Działania 1.2 „Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy” PO WER 2014-2020.

Opis zadania: W 2023 r. będzie realizowanych 10 projektów konkursowych (konkurs VI) powiatowych urzędów pracy skierowanych do młodych osób bezrobotnych do 29 roku życia, w szczególności do tych które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET), w tym również do obywateli Ukrainy. Na podstawie Indywidualnego Planu Działania (IPD) w projektach będzie udzielane wsparcie w zakresie doradztwa zawodowego, pośrednictwa pracy, na podstawie których uczestnicy projektów uzyskają zatrudnienie na umowę o pracę w formie prac interwencyjnych oraz bonów zatrudnieniowych zgodnie z wymogami wynikającymi z *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*. W celu zapewnienia wysokiej skuteczności projekty realizowane w ramach Działania 1.2 PO WER muszą zapewniać efektywność zatrudnieniową na poziomie co najmniej 59,5% (dla osób niewpisujących się do żadnej z grup), a w przypadku objęcia wsparciem osób w najtrudniejszej sytuacji (osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby z niskimi kwalifikacjami - do poziomu ISCED 3, imigranci, reemigranci) na poziomie co najmniej 44%.

Planowane efekty:

- Wskaźniki osobowe zostały w większości zrealizowane w 2021 i 2022 r.
W 2023 r. nastąpi końcowa realizacja wsparcia dla zrekrutowanych osób.
- Liczba realizowanych projektów konkursowych – 10.
- Wskaźniki efektywności zatrudnieniowej (jak w opisie zadania).

Sposób monitorowania: końcowe wnioski o płatność złożone w 2023 r.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Powiatowe urzędy pracy województwa kujawsko-pomorskiego.

Zadanie 1.1.5 Realizacja projektu w ramach Działania 8.2 „Wsparcie indywidualnej i kompleksowej aktywizacji zawodowo-edukacyjnej osób młodych” Fundusze Europejskie dla Pomorza i Kujaw na lata 2021-2027.

Opis zadania: Nabór na realizację projektu zostanie ogłoszony w II kwartale 2023 r. W ramach zadania realizowany będzie projekt skierowany do osób młodych, w wieku od 15 roku życia, kwalifikujących się do wsparcia przez Kujawsko-Pomorską Wojewódzką Komendę Ochotniczych Hufców Pracy w Toruniu. W projekcie będzie udzielane kompleksowe wsparcie prowadzące do nabycia kwalifikacji lub kompetencji ważnych na regionalnym rynku pracy. Realizacja projektu przyczyni się do płynnej tranzycji uczestników z edukacji do pracy oraz przeciwdziałania zjawisku NEET. W przypadku osób, które doświadczyły już niepowodzeń szkolnych pożądane jest przede wszystkim uzyskanie zmiany postawy z biernej na aktywną w fundamentalnych sferach życia: edukacji, pracy oraz życia społecznego. Niepowodzenia szkolne dotyczą zarówno niepowodzeń natury wychowawczej, jak i dydaktycznej. Z tego

względu młodzież wymaga oddziaływań, które pomogą nie tylko wyrównywać zaległości edukacyjne, ale również rozwinąć kompetencje emocjonalno-społeczne i zawodowe. Osoby te bez dodatkowego, profesjonalnego i specjalistycznego wsparcia nie są w stanie uniknąć niebezpieczeństw związanych z patologiami, ubóstwem i marginalizacją społeczną oraz poradzić sobie z ich negatywnymi skutkami. Badania pokazują, że osoby lepiej i wszechstronniej wykształcone łatwiej radzą sobie z trudnościami, mają większą świadomość swoich praw i obowiązków, szybciej i lepiej adoptują się do nowych warunków oraz łatwiej im znaleźć zatrudnienie. Edukacja oraz włączanie społeczne (uzyskanie postawy aktywnej) są najlepszymi formami przeciwdziałania dysfunkcjom społecznym sprzyjającym zwiększeniu szans młodego człowieka na rynku pracy.

Projekt zakłada odpowiednio wczesną i regularną interwencję ukierunkowaną na wyeliminowanie bądź ograniczenie powodów, dla których młodzież wchodzi w błędne koło kumulujących się zagrożeń, niepowodzeń i nierówności społecznych. Wśród nich najczęściej wymieniane są zaległości edukacyjne, brak motywacji do nauki, niedostateczne kompetencje miękkie (emocjonalne i społeczne) oraz zachowania dysfunkcyjne (np. wycofanie społeczne, bierna postawa, stosowanie przemocy lub bycie jej ofiarą).

Główne działania względem uczestników projektu obejmować będą m.in. szkolenia w zakresie kompetencji potrzebnych do wykonywania danego zawodu, kursy o charakterze zawodowym, kursy językowe, kursy komputerowe, kreowanie wizerunku profesjonalnego pracownika, zajęcia wyrównujące zaległości edukacyjne, zajęcia pogłębiające wiedzę, kompetencje, umiejętności pogłębiające pasje i zainteresowania uczestników, udział w wydarzeniach kulturowych i zawodowych (m.in. targi pracy). Dobór form wsparcia zostanie poprzedzony identyfikacją potrzeb uczestnika. Określenie indywidualnej sytuacji życiowej i aktualnych potrzeb uczestnika oraz jego predyspozycji zawodowych umożliwi trafny dobór koniecznych elementów wsparcia niezbędnych do zastosowania w ramach projektu.

W celu zapewnienia wysokiej skuteczności działań, projekt w ramach Działania 8.2 zakłada realizację wskaźnika: „Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu” - co najmniej na poziomie 30 %.

Planowane efekty:

- Liczba osób w wieku 18-29 lat objętych wsparciem w programie.
- Liczba osób w wieku poniżej 18 lat objętych wsparciem w programie.
- Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu.

Wartości ww. wskaźników nie są możliwe do określenia na etapie planowania. Wskaźniki będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z za 2023 r.

Sposób monitorowania: na podstawie raportów z CST 2021.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Kujawsko-Pomorska Wojewódzka Komenda OHP.

Zadanie 1.1.6 Realizacja projektów w ramach Działania 8.1 „Podniesienie aktywności zawodowej klientów publicznych służb zatrudnienia” Fundusze Europejskie dla Pomorza i Kujaw na lata 2021-2027.

Opis zadania: W 2023 roku (II i IV kwartał) zostaną ogłoszone dwa nabory wybierane w sposób niekonkurencyjny w ramach Działania 8.1. W 2023 rozpocznie się realizacja 20 projektów w ramach naboru ogłoszonego w II kwartale 2023 r.

Projekty powiatowych urzędów pracy są skierowane do klientów powiatowych urzędów pracy województwa kujawsko-pomorskiego, należących w szczególności do: osób z niepełnosprawnościami, osób w wieku powyżej 50 roku życia, osób długotrwale bezrobotnych, osób młodych, kobiet, osób z niskimi kwalifikacjami i/lub kompetencjach.

W projektach tych udzielane będzie wsparcie dopasowane do indywidualnych potrzeb, zgodnie z instrumentami i usługami rynku pracy wynikającymi z *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, z wyłączeniem robót publicznych. Dodatkowo szkolenia realizowane w projektach będą prowadziły do uzyskania kwalifikacji lub nabycia kompetencji potwierdzonych odpowiednim dokumentem (np. certyfikatem). Uzyskanie kwalifikacji lub kompetencji będzie musiało być każdorazowo weryfikowane poprzez przeprowadzenie odpowiedniego ich sprawdzenia (np. w formie egzaminu). W celu zapewnienia wysokiej skuteczności działań, projekty realizowane w ramach Działania 8.1 muszą zapewniać realizację wskaźnika: Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu- co najmniej na poziomie 65 %.

Planowane efekty:

- Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie - 3 422.
- Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie - 308.
- Liczba osób w wieku 18-29 lat objętych wsparciem w programie - 1 027.
- Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu – 308.
- Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu - 2 224.

Sposób monitorowania: Na podstawie raportów z CST 2021.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: powiatowe urzędy pracy województwa kujawsko-pomorskiego.

Zadanie 1.1.7 Realizacja projektów w ramach Działania 8.3 „Wsparcie osób pracujących znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy” Fundusze Europejskie dla Pomorza i Kujaw na lata 2021-2027.

Opis zadania: W III kwartale 2023 r. zostanie ogłoszony nabór wybierany w sposób konkurencyjny w ramach Działania 8.3. W projektach tych będzie udzielane wsparcie służące poprawie sytuacji na rynku pracy osób zatrudnionych na umowach krótkoterminowych, pracujących w ramach umów cywilno-prawnych, ubogich pracujących, obejmujące m.in.:

- doradztwo zawodowe wraz z opracowaniem i wdrożeniem Indywidualnych Planów Działań;
- działania z zakresu pośrednictwa pracy świadczone na rzecz uczestników projektu;
- działania ukierunkowane na rozwijanie kwalifikacji i kompetencji poprzez m.in. organizację szkoleń, specjalistycznych kursów, finansowanie studiów podyplomowych, studiów uzupełniających (uzupełnienie kwalifikacji poprzez finansowanie nauki na studiach niestacjonarnych).

Planowane efekty: Wskaźniki planowane są do osiągnięcia w 2024 r.

Sposób monitorowania: Monitorowanie wskaźników rozpocznie się w 2024 r.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w naborze wybieranym w sposób konkurencyjny.

Zadanie 1.1.8 Realizacja projektów w ramach Działania 8.4 „Młodzi-aktywni potencjałem regionalnego rynku pracy” Fundusze Europejskie dla Pomorza i Kujaw na lata 2021-2027.

Opis zadania: W IV kwartale 2023 r. zostanie ogłoszony nabór wybierany w sposób konkurencyjny w ramach Działania 8.4.

Wsparcie w projektach otrzymają osoby młode do 29 roku życia, bez względu na status na rynku pracy. W projektach będzie oferowane wsparcie mające na celu zwiększenie możliwości trwałego zatrudnienia, w szczególności poprzez zastosowanie form aktywizacji zawodowej dostosowanych do zdiagnozowanych potrzeb, w tym m.in. wysokiej jakości doradztwa zawodowego, pośrednictwa pracy, programów stażowych, praktyk lub subsydiowanego zatrudnienia oraz doposażenia stanowiska pracy.

Planowane efekty: Wskaźniki planowane są do osiągnięcia w 2024 r.

Sposób monitorowania: Monitorowanie wskaźników rozpocznie się w 2024 r.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w naborze wybieranym w sposób konkurencyjny.

Zadanie 1.1.9 Realizacja projektów w ramach Poddziałania 8.2.2 „Wsparcie osób pracujących znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy” RPO WK-P 2014-2020.

Opis zadania: W 2023 r. realizowane będą 4 ostatnie projekty wybrane do dofinansowania w ramach konkursu ogłoszonego w 2018 r. Wsparcie w projektach otrzymają osoby zatrudnione na umowach krótkoterminowych, pracujący w ramach umów cywilno-prawnych, ubodzy pracujący – powyżej 29 roku życia. W projektach będzie oferowane wsparcie dostosowane do indywidualnych potrzeb uczestników projektu, w tym doradztwo zawodowe, pośrednictwo pracy, działania ukierunkowane na rozwijanie kompetencji/kwalifikacji zawodowych (szkolenia zawodowe, specjalistyczne kursy) czy pomoc w prowadzeniu działalności gospodarczej. Realizowane w projektach szkolenia zawodowe, odpowiadające bieżącym potrzebom rynku pracy, będą prowadziły do uzyskania kwalifikacji lub nabycia kompetencji, potwierdzonych odpowiednim dokumentem (np. certyfikatem). Uzyskanie kwalifikacji lub kompetencji będzie każdorazowo weryfikowane poprzez przeprowadzenie odpowiedniego ich sprawdzenia (np. w formie egzaminu). W celu zapewnienia wysokiej skuteczności działań, projekty muszą zapewnić efektywność zawodową, co oznacza, że osoby poprawią swoją sytuację na rynku pracy poprzez zmianę na pełne/stabilne zatrudnienie, zmienią pracę na wymagającą wyższych kompetencji/umiejętności/kwalifikacji, na wyżej wynagradzaną lub otrzymają awans w dotychczasowej pracy.

Planowane efekty:

- Liczba osób pracujących znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy objętych wsparciem w programie – 158.
- Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie – 3.
- Wskaźnik efektywności zawodowej – 18%.

Sposób monitorowania: Na podstawie raportu z SL2014.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w drodze konkursu.

Zadanie 1.1.10 Realizacja projektów w ramach Poddziałania 8.4.1 „Wsparcie zatrudnienia osób pełniących funkcje opiekuńcze” RPO WK-P 2014-2020.

Opis zadania: W 2023 roku w ramach Poddziałania 8.4.1 „Wsparcie zatrudnienia osób pełniących funkcje opiekuńcze” kontynuowana będzie realizacja 2 projektów wyłonionych w konkursach w latach 2017-2018.

W ramach zadania realizowane są następujące typy projektów:

1. Wspieranie aktywizacji osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 w powrocie na rynek pracy poprzez finansowanie opieki nad dziećmi do lat 3 (np. voucher), obejmujące:
 - a) pokrycie kosztów usług bieżącej opieki nad dzieckiem w żłobku lub klubie dziecięcym lub wynagrodzenia dziennego opiekuna,

- b) pokrycie kosztów wynagrodzenia oraz kosztów składek na ubezpieczenie społeczne niani sprawującej opiekę nad dzieckiem, które opłaca rodzic zgodnie z umową o świadczenie usług oraz zgodnie z ustawą o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.
2. Tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3, w tym dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w istniejących lub nowo instytucjonalnych tworzonych formach opieki przewidzianych ustawą o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.
3. Finansowanie kosztów przeszkolenia zawodowego dziennego opiekuna i niani.
4. Dostosowanie istniejących miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w instytucjonalnych formach opieki przewidzianych ustawą o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.
5. Działania aktywizacyjne i/lub szkoleniowe wspomagające proces powrotu na rynek pracy (jako uzupełnienie wsparcia wskazanego w pkt. 1-4).

Wsparcie w ramach niniejszych projektów może być również kierowane do obywateli Ukrainy o ile spełniają warunki wynikające z definicji grupy docelowej.

Planowane efekty:

- Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, które funkcjonują po zakończeniu projektu.
- Liczba osób, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/ wychowaniem dziecka lub utrzymały zatrudnienie po opuszczeniu programu.
- Liczba osób pozostających bez pracy, które znalazły pracę lub poszukują pracy po opuszczeniu programu.
- Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.
- Liczba osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 objętych wsparciem w programie.

Wartości ww. wskaźników nie są możliwe do określenia na etapie planowania ze względu na zróżnicowane tempo wdrażania projektów; wskaźniki będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z za 2023 r.

Sposób monitorowania: Na podstawie raportu z SL2014.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w drodze konkursu.

Zadanie 1.1.11 Realizacja projektów w ramach Poddziałania 8.4.2 „Rozwój usług opieki nad dziećmi w wieku do lat 3” RPO WK-P 2014-2020.

Opis zadania: W 2023 roku będzie realizowanych 29 projektów wyłonionych do dofinansowania w latach 2019-2020 r.

W ramach zadania realizowane są następujące typy projektów:

1. Tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3, w tym dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w istniejących lub nowo tworzonych instytucjonalnych formach opieki przewidzianych ustawą o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.

2. Finansowanie kosztów przeszkolenia zawodowego dziennego opiekuna i niani.
3. Dostosowanie istniejących miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w instytucjonalnych formach opieki przewidzianych ustawą o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.
4. Działania aktywizacyjne i/lub szkoleniowe wspomagające proces powrotu na rynek pracy (jako uzupełnienie wsparcia wskazanego w pkt. 1-3).

Miejsca w żłobkach i klubach malucha dostępne będą również dla dzieci obywateli Ukrainy, którzy przyjechali do Polski w związku ze stanem wojny na terytorium ich kraju.

Planowane efekty:

- Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, które funkcjonują po zakończeniu projektu.
- Liczba osób, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/wychowaniem dziecka, po opuszczeniu programu.
- Liczba osób pozostających bez pracy, które znalazły pracę lub poszukują pracy po opuszczeniu programu.
- Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.
- Liczba osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 objętych wsparciem w programie.

Wartości ww. wskaźników nie są możliwe do określenia na etapie planowania, ze względu na zróżnicowane tempo wdrażania projektów; wskaźniki będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z za 2023 r.

Sposób monitorowania: Na podstawie raportu z SL2014.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w drodze konkursu.

Zadanie 1.1.12 Realizacja projektów w ramach Poddziałania 8.5.2 „Wsparcie outplacementowe” RPO WK-P 2014-2020.

Opis zadania: W 2023 r. realizowane będą 4 ostatnie projekty wybrane do dofinansowania w ramach konkursu ogłoszonego w 2019 r. Ww. projekty skierowane są do osób zwolnionych w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy, osób przewidzianych do zwolnienia lub zagrożonych zwolnieniem, z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz osób odchodzących z rolnictwa, posiadających gospodarstwo rolne o powierzchni powyżej 2 ha przeliczeniowych lub członków ich rodzin ubezpieczonych w KRUS, planujących podjąć zatrudnienie poza rolnictwem. W projektach udzielane będzie wsparcie m.in. w postaci doradztwa zawodowego połączonego z przygotowaniem Indywidualnego Planu Działania (jako obowiązkowy element wsparcia), poradnictwa psychologicznego, pośrednictwa pracy, szkoleń, studiów podyplomowych, staży, subsydiowanego zatrudnienia. Szkolenia realizowane w projektach będą prowadziły do uzyskania kwalifikacji lub nabycia kompetencji potwierdzonych odpowiednim dokumentem (np. certyfikatem). Uzyskanie kwalifikacji lub kompetencji będzie każdorazowo weryfikowane poprzez przeprowadzenie odpowiedniego ich sprawdzenia (np.

w formie egzaminu). Dodatkowo realizowane szkolenia będą odpowiadały bieżącym potrzebom rynku pracy. W celu zapewnienia wysokiej skuteczności działań, projekty w ramach Poddziałania 8.5.2 muszą zakładać efektywność zatrudnieniową, co oznacza, że osoby podejmą pracę lub będą kontynuowały zatrudnienie w dotychczasowym lub nowym miejscu pracy objętych działaniami i programami typu outplacement.

Planowane efekty:

- Liczba pracowników zagrożonych zwolnieniem z pracy oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy objętych wsparciem w programie – 157.
- Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej – 50%.

Sposób monitorowania: Na podstawie raportu z SL2014.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w drodze konkursu.

Zadanie 1.1.13 Realizacja projektów w ramach Poddziałania 8.6.1 „Wsparcie na rzecz wydłużenia aktywności zawodowej mieszkańców” RPO WK-P 2014-2020.

Opis zadania: W 2023 roku będzie realizowanych 6 projektów wyłonionych do dofinansowania w 2019 roku.

W ramach zadania realizowane są następujące typy projektów:

1. Programy przekwalifikowania, szkolenia i doradztwo ukierunkowane na nabycie nowych lub zmianę kwalifikacji zawodowych dla osób narażonych na pogorszenie się zdrowia w związku ze specyfiką wykonywanej pracy lub długotrwale pracujących w warunkach negatywnie wpływających na zdrowie, w tym pracujących w warunkach szkodliwych, ukierunkowane na kontynuowanie pracy na stanowiskach o mniejszym obciążeniu dla zdrowia.
2. Programy przekwalifikowania, szkolenia i doradztwo ukierunkowane na nabycie nowych lub zmianę kwalifikacji zawodowych dla osób, w szczególności powyżej 50 roku życia, wyłączonych z rynku pracy z uwagi na stan zdrowia, ukierunkowane na znalezienie/ podjęcie nowej pracy na stanowiskach o mniejszym obciążeniu dla zdrowia.
3. Działania ukierunkowane na poprawę ergonomii pracy, środowiska pracy.
4. Wdrażanie w zakładach pracy programów przyczyniających się do minimalizowania negatywnych czynników narażających pracowników na utratę zdrowia.
5. Działania ukierunkowane na wdrożenie rozwiązań organizacyjnych przyczyniających się do eliminowania zidentyfikowanych czynników wpływających negatywnie na zdrowie pracowników.
6. Finansowanie dodatkowych pakietów badań podczas badań okresowych wykraczających poza minimalny zakres badań okresowych.

Planowane efekty:

- Liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie.

- Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, objętych wsparciem w programie.
- Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie.

Wartości ww. wskaźników nie są możliwe do określenia na etapie planowania, ze względu na zróżnicowane tempo wdrażania projektów; wskaźniki będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z za 2023 r.

Sposób monitorowania: Na podstawie raportu z SL2014.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w drodze konkursu.

Cel szczegółowy 1.2: Zwiększenie możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych

Zadanie 1.2.1 Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania Zakładów Aktywności Zawodowej.

Opis zadania: 2023 r. Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego będzie kontynuował realizację zadań w oparciu o wojewódzki program na rzecz wyrównywania szans osób z niepełnosprawnością, przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu oraz zwiększenia ich aktywności zawodowej pod nazwą „Program działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego do 2030 r. – Równe Szanse 2030+”. Do zadań Samorządu Województwa, zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 100 z późn. zm.) należy dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej. Zakład aktywności zawodowej jest wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo jednostką tworzoną w celu przygotowania do zatrudnienia z regionu osób z niepełnosprawnością zaliczanych do znacznego i umiarkowanego stopnia niepełnosprawności.

Celem tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej jest szeroko pojęta aktywizacja osób niepełnosprawnych, od nauczenia poruszania się po rynku pracy, po zwiększenie ich kompetencji zawodowych dzięki udziałowi w różnych szkoleniach, kursach zawodowych czy przyuczenia do zawodu.

W 2023 roku, w województwie kujawsko-pomorskim nadal funkcjonować będzie 9 Zakładów Aktywności Zawodowej (ZAZ) w miejscowościach: Białe Błota (organizator – gmina Białe Błota), Drzonowo (organizator – gmina Lisewo), Przyjezierze (organizator – gmina Strzelno), Bydgoszcz (organizator – miasto Bydgoszcz), Brodnica (organizator – powiat brodnicki), Radziejów (organizator – powiat radziejowski), Tuchola (organizator – powiat tucholski), Wąbrzeźno (organizator – Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski), Włocławek (organizator – gmina miasto Włocławek).

Planowane efekty:

- Liczba osób zatrudnionych w 2023 roku w zakładach aktywności zawodowej (zwiększenie poziomu zatrudnienia w stosunku do roku poprzedniego) – 570 osób, w tym:
 - liczba osób z niepełnosprawnością - 435 osób.
- Liczba osób z niepełnosprawnością, które wyjdą na otwarty bądź chroniony rynek pracy - 5 osób.

Sposób monitorowania: Sprawozdania kwartalne i roczne.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Spraw Społecznych i Zdrowia, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Zakłady aktywności zawodowej województwa kujawsko-pomorskiego.

Zadanie 1.2.2 Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych finansowana ze środków PFRON i budżetu Państwa realizowana przez PFRON.

Opis zadania: W ramach zadania realizowane będą działania PFRON związane z aktywizacją osób z niepełnosprawnościami. Realizacja ww. działań będzie opierać się na środkach PFRON oraz otrzymanych z budżetu państwa. Zadanie przewiduje dofinansowanie do wynagrodzeń zatrudnionych niepełnosprawnych pracowników oraz refundację składek na ubezpieczenie społeczne osób niepełnosprawnych prowadzących działalność gospodarczą lub niepełnosprawnych rolników, a także refundację składek rolnikowi zobowiązanemu do opłacania składek za niepełnosprawnych domowników.

Poniżej przedstawiono opis poszczególnych zadań wynikających z określonych paragrafów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji (...).

Art. 25a. Refundacja składek na ubezpieczenia społeczne

Fundusz refunduje:

- osobie niepełnosprawnej wykonującej działalność gospodarczą obowiązkowe składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe do wysokości odpowiadającej wysokości składki, której podstawą wymiaru jest kwota określona w art. 18 ust. 8 oraz w art. 18a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.), z zastrzeżeniem ust. 1a;
- niepełnosprawnemu rolnikowi lub rolnikowi zobowiązanemu do opłacania składek za niepełnosprawnego domownika, składki na ubezpieczenia społeczne rolników - wypadkowe, chorobowe, macierzyńskie oraz emerytalno-rentowe - pod warunkiem opłacenia tych składek w całości przed dniem złożenia wniosku.

Planowane efekty:

- Liczba osób niepełnosprawnych, którym udzielona zostanie pomoc – 2 500 osób.

Sposób monitorowania: Sprawozdanie z systemu SODiR.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Oddział Kujawsko-Pomorski.

Podmioty realizujące zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Art. 26a. Dofinansowanie do wynagrodzenia pracownika niepełnosprawnego

Pracodawcy przysługuje ze środków Funduszu miesięczne dofinansowanie do wynagrodzenia pracownika niepełnosprawnego, o ile pracownik ten został ujęty w ewidencji zatrudnionych osób niepełnosprawnych. Dofinansowanie przysługuje na podstawie złożonych do PFRON wniosków. Wysokość dofinansowania uzależniona jest od stopnia niepełnosprawności i rodzaju schorzeń, stanowi kwotę ryczałtu określoną w ustawie. Miesięczne dofinansowanie przysługuje pracodawcy zatrudniającemu do 25 osób w przeliczeniu na pełen etat lub zatrudniającemu co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy i osiągnięciem wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości co najmniej 6%.

Planowane efekty:

- Liczba osób niepełnosprawnych, na które udzielone zostanie pracodawcom dofinansowanie – 20 000 osób.

Sposób monitorowania: Sprawozdanie z systemu SODiR.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Oddział Kujawsko-Pomorski.

Podmioty realizujące zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Art. 32. Dofinansowania i zwrot kosztów dla pracodawcy prowadzącego zakład pracy chronionej

Pracodawca prowadzący zakład pracy chronionej może, na wniosek, otrzymać ze środków Funduszu:

1. Dofinansowanie w wysokości do 50% oprocentowania zaciągniętych kredytów bankowych pod warunkiem wykorzystania tych kredytów na cele związane z rehabilitacją zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych.
2. Zwrot kosztów:
 - a) budowy lub przebudowy związanej z modernizacją obiektów i pomieszczeń zakładu;
 - b) transportowych;
 - c) administracyjnych.

Zwrot kosztów, o których mowa powyżej dotyczy wyłącznie dodatkowych kosztów pracodawcy wynikających z zatrudnienia osób niepełnosprawnych i może być przyznany pracodawcy prowadzącemu zakład pracy chronionej, u którego wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynosi co najmniej 50%.

Planowane efekty:

- Liczba osób niepełnosprawnych zatrudnionych w zakładach pracy chronionej, które skorzystają z pomocy - 81.

Sposób monitorowania: Dane z Oddziału Kujawsko-Pomorskiego PFRON.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Oddział Kujawsko-Pomorski.

Podmioty realizujące zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Zadanie 1.2.3. Organizowanie i prowadzenie zintegrowanych działań na rzecz włączenia osób niepełnosprawnych w rynek pracy – PFRON.

1. Zadania realizowane na podstawie art. 36. Zlecenie zadań fundacjom i organizacjom pozarządowym

Opis zadania: Zlecenie organizacjom pozarządowym realizacji zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych w formie wsparcia na podstawie art. 36 ustawy z dnia 27 sierpnia 1977 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Rodzaje zadań wskazane są w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lutego 2008 r. w sprawie rodzajów zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zleczanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym i muszą być zgłaszane do PFRON w formie projektów w ramach konkursów ogłaszanych przez

PFRON. Cele tych projektów muszą zawierać się w jednym ze wskazanych poniżej kierunków pomocy:

- a) kierunek pomocy 1: wejście osób niepełnosprawnych na rynek pracy;
- b) kierunek pomocy 2: zwiększenie samodzielności osób niepełnosprawnych;
- c) kierunek pomocy 3: wzrost aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia;
- d) kierunek pomocy 4: zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do informacji;
- e) kierunek pomocy 5: poprawa jakości funkcjonowania otoczenia osób niepełnosprawnych;
- f) kierunek pomocy 6: upowszechnianie pozytywnych postaw społecznych wobec osób niepełnosprawnych i wiedzy dotyczącej niepełnosprawności.

Planowane efekty:

kierunek pomocy 1:

- liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem – 40 osób.

kierunek pomocy 2:

- liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem – 9250 osób.

kierunek pomocy 3:

- liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem – 3120 osób.

kierunek pomocy 5:

- liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem – 120 osób.

Sposób monitorowania: Dane z Oddziału Kujawsko-Pomorskiego PFRON.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Oddział Kujawsko-Pomorski.

Podmioty realizujące zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

2. Program „DOSTĘPNOŚĆ PLUS” w ramach którego funkcjonują:

2.1 Program Aktywny Samorząd

Opis zadania: Realizatorem programu są samorządy powiatowe. Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Cele szczegółowe programu:

1. przygotowanie beneficjentów programu z zaburzeniami ruchu i percepcji wzrokowej do pełnienia różnych ról społecznych poprzez umożliwienie im włączenia się do tworzącego się społeczeństwa informacyjnego;
2. przygotowanie beneficjentów programu do aktywizacji społecznej, zawodowej lub wsparcie w utrzymaniu zatrudnienia poprzez likwidację lub ograniczenie barier w poruszaniu się oraz barier transportowych - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy oraz pomoc w zakupie protezy, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne;
3. umożliwianie beneficjentom programu aktywizacji zawodowej poprzez zastosowanie elementów wspierających ich zatrudnienie - pomoc w utrzymaniu sprawności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej;

4. poprawa szans beneficjentów programu na rywalizację o zatrudnienie na otwartym rynku pracy poprzez podwyższanie kwalifikacji - dofinansowanie do kosztów kształcenia na poziomie wyższym.

Planowane efekty:

- Liczba osób, którym udzielone zostanie dofinansowanie do zakupu protez – 50 osób.
- Liczba osób, którym udzielone zostanie dofinansowanie do kosztów kształcenia – 950 osób.
- Liczba osób, którym udzielona zostanie pomoc w utrzymaniu sprawności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej – 80 osób.

Sposób monitorowania: Dane z Oddziału Kujawsko-Pomorskiego PFRON

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Oddział Kujawsko-Pomorski.

Podmioty realizujące zadanie: Samorządy Powiatowe - Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie i Miejskie Ośrodki Pomocy Rodzinie, Miejskie Ośrodki Pomocy Społecznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

2.2 Absolwent - program aktywizujący osoby niepełnosprawne

Opis zadania: Osoby niepełnosprawne posiadające wyższe wykształcenie poprzez kompleksowe i indywidualne wsparcie w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych, uzyskaniu doświadczenia zawodowego oraz uprawnień zawodowych.

Planowane efekty:

- Liczba nowostworzonych stanowisk pracy, którym udzielone zostanie dofinansowanie – 25.

Sposób monitorowania: Dane z Oddziału Kujawsko-Pomorskiego PFRON.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Oddział Kujawsko-Pomorski.

Podmioty realizujące zadanie: uczelnie wyższe - UMK w Toruniu.

2.3 Program stabilne zatrudnienie

Opis zadania: Program zakłada wzrost zatrudnienia osób niepełnosprawnych w administracji publicznej oraz w jednostkach samorządu wszystkich szczebli.

Planowane efekty:

- Liczba osób, którym udzielone zostanie dofinansowanie - 2.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Oddział Kujawsko-Pomorski.

Podmioty realizujące zadanie: Jednostki Samorządu Terytorialnego.

2.4 Program kompleksowego wsparcia dla rodzin „ZA ŻYCIEM”

Opis zadania: „Zajęcia klubowe w WTZ” jest rozwiązaniem, które sprzyja aktywnemu wspomaganiu uczestników warsztatów terapii zajęciowej, którzy weszli na rynek pracy oraz osób niepełnosprawnych przed rozpoczęciem procesu rehabilitacji w WTZ. W ramach programu warsztat terapii zajęciowej zainteresowany prowadzeniem zajęć klubowych może ubiegać się o ich dofinansowanie.

Planowane efekty: utrzymanie samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym osób niepełnosprawnych, byłych i oczekujących uczestników warsztatów terapii zajęciowej.

Sposób monitorowania: do zadań samorządu powiatowego należy monitorowanie prawidłowości wykorzystania przekazanych środków PFRON, składanie do Oddziału PFRON zbiorczego sprawozdania o zakresie i sposobie wykorzystania środków przekazanych na realizację programu.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Oddziały PFRON, samorządy powiatowe.

Podmioty realizujące zadanie: pomoc finansowa w ramach programu udzielana jest adresatom programu ze środków PFRON przez samorządy powiatowe, które przystąpią do realizacji programu.

2.5 Program Rehabilitacja 25+

Opis zadania: Program adresowany jest do podmiotów prowadzących Ośrodki Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawcze (OREW) i Ośrodki Rewalidacyjno-Wychowawcze (ORW). Adresat programu będący samorządem powiatowym, może wyznaczyć do realizacji programu właściwą jednostkę organizacyjną.

Beneficjenci programu – niezatrudnione osoby z niepełnosprawnością będące absolwentami OREW bądź ORW w wieku powyżej 25 roku życia, bądź absolwentami Szkoły Przesposabiającej do Pracy (SPdP) w wieku powyżej 24 roku życia, z niepełnosprawnością intelektualną (w tym sprzężoną z innymi niepełnosprawnościami), które nie są objęte rehabilitacją społeczną w placówkach dziennej aktywności (np. środowiskowych domach samopomocy czy warsztatach terapii zajęciowej), otrzymają możliwość skorzystania ze wsparcia obejmującego całodienne usługi opiekuńcze, aktywizację w sferze fizycznej, intelektualnej i społecznej oraz zawodowej. Każdy beneficjent programu powinien mieć zapewnione minimum 100 godzin wsparcia w miesiącu.

W uzasadnionych przypadkach, o ile spełnione są pozostałe warunki dopuszcza się możliwość udziału w programie osób niepełnosprawnych, będących absolwentami OREW bądź ORW w wieku powyżej 24 roku życia, a także osób niepełnosprawnych, będących absolwentami SPdP w wieku powyżej 23 roku życia. Decyzję w tej sprawie podejmuje adresat programu.

Planowane efekty:

Zapewnienie absolwentom ciągłości oddziaływań terapeutycznych w zakresie utrzymania samodzielności i niezależności w życiu społecznym, a także w zakresie dotyczącym ich

aktywności zawodowej. Kompleksowe wsparcie osób niepełnosprawnych- adresatów programu.

Sposób monitorowania: Sprawozdanie z Oddziału Kujawsko-Pomorskiego PFRON w Toruniu.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Oddział Kujawsko-Pomorski.

Podmioty realizujące zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Oddziały PFRON.

2.6 „Wypracowanie i pilotażowe wdrożenie modelu kompleksowej rehabilitacji umożliwiającej podjęcie lub powrót do pracy”

Opis zadania: Projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja Rozwój, współfinansowany ze środków UE i Budżetu Państwa od stycznia 2018 do czerwca 2023 przez PFRON, jako lidera Projektu, w partnerstwie z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych i Centralnym Instytutem Pracy – Państwowym Instytutem Badawczym.

Celem zadania jest przekwalifikowanie zawodowe zapewniające uzyskanie nowych kwalifikacji zawodowych wszystkim tym, którzy z powodu choroby lub wypadku utracili możliwość wykonywania dotychczasowego zawodu, a chcieliby podjąć inną pracę, adekwatną do zainteresowań i stanu zdrowia. To również szansa dla osób z niepełnosprawnością wrodzona lub nabytą w okresie rozwojowym, które nigdy nie pracowały i nie mają kwalifikacji zawodowych.

Planowane efekty:

Po około półrocznym pobycie w Ośrodku Kompleksowej Rehabilitacji (finansowanym w ramach Projektu), w ramach którego skierowana osoba zdobywa nowe kwalifikacje zawodowe, podjęcie i utrzymanie przez nią zatrudnienia minimum przez 12 miesięcy - 15 osób.

Sposób monitorowania: Dane z Oddziału Kujawsko-Pomorskiego PFRON.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Oddział Kujawsko-Pomorski.

Podmioty realizujące zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Cel szczegółowy 1.3: Poprawa dostępu do zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

Zadanie 1.3.1 Realizacja projektów na rzecz aktywnej integracji w ramach Poddziałania 9.1.1 „Aktywne włączenie społeczne w ramach ZIT” RPO WK-P 2014-2020

Opis zadania: W 2023 będą realizowane 3 projekty wyłonione w naborach w latach 2020-2022. W ramach zadania realizowane są następujące typy projektów:

1. Zindywidualizowane i kompleksowe działania umożliwiające aktywne włączenie społeczne a także powrót na rynek pracy realizowane w oparciu o:

- a. Program Aktywizacja i Integracja i/lub,
- b. Kontrakt socjalny lub jego odmiany i/lub,
- c. Program Aktywności Lokalnej i/lub,
- d. inne metody, modele, narzędzia pracy socjalnej o charakterze indywidualnym, rodzinnym, środowiskowym; z obligatoryjnym wykorzystaniem instrumentów aktywizacji społecznej i/lub zawodowej i/lub edukacyjnej;

2. Zindywidualizowane i kompleksowe działania umożliwiające aktywne włączenie społeczne a także powrót na rynek pracy realizowane poprzez:

- a. programy reintegracji zawodowej i społecznej realizowane przez podmioty, o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym;
- b. programy na rzecz wsparcia zatrudnienia i rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami (w tym w ramach WTZ i ZAZ).

Wsparcie w ramach niniejszych projektów może być również kierowane do obywateli Ukrainy o ile spełniają warunki wynikające z definicji grupy docelowej.

Planowane efekty:

- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu.
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu.
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek).
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie.
- Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie.

Wartości ww. wskaźników nie są możliwe do określenia na etapie planowania, wskaźniki będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z za 2023 r.

Sposób monitorowania: na podstawie raportu z SL2014.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w drodze konkursu.

Zadanie 1.3.2 Realizacja projektów na rzecz aktywnej integracji w ramach Poddziałania 9.2.1 „Aktywne włączenie społeczne” RPO WK-P 2014-2020

Opis zadania: W 2023 roku kontynuowana będzie realizacja 47 projektów wyłonionych do dofinansowania w latach 2018-2021.

W ramach zadania realizowane są następujące typy projektów:

1. Zindywidualizowane i kompleksowe działania umożliwiające aktywne włączenie społeczne (w tym także obywateli Ukrainy), a także do powrotu na rynek pracy realizowane w oparciu o:
 - a. Program Aktywizacja i Integracja i/lub;
 - b. Kontrakt socjalny lub jego odmiany i/lub;
 - c. Program Aktywności Lokalnej i/lub;
 - d. Inne metody, modele, narzędzia pracy socjalnej o charakterze indywidualnym, rodzinnym, środowiskowym, z obligatoryjnym wykorzystaniem instrumentów aktywizacji społecznej i/lub zawodowej i/lub edukacyjnej.
2. Zindywidualizowane i kompleksowe działania umożliwiające aktywne włączenie społeczne (w tym także obywateli Ukrainy), a także do powrotu na rynek pracy realizowane poprzez:
 - a. programy reintegracji zawodowej i społecznej realizowane przez podmioty, o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym;
 - b. programy na rzecz wsparcia zatrudnienia i rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami (w tym w ramach WTZ i ZAZ).

Planowane efekty:

- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu.
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu.
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek).
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie.
- Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie.

Wartości ww. wskaźników nie są możliwe do określenia na etapie planowania, ze względu na zróżnicowane tempo wdrażania projektów; wskaźniki będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z za 2023 r.

Sposób monitorowania: Na podstawie raportu z SL2014.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w drodze konkursu.

Zadanie 1.3.3 Realizacja projektów na rzecz aktywnej integracji w ramach Poddziałania 9.2.2 „Aktywne włączenie społeczne młodzieży objętej sądowym środkiem wychowawczym lub poprawczym”.

Opis zadania: W 2023 roku w ramach Poddziałania 9.2.2 „Aktywne włączenie społeczne młodzieży objętej sądowym środkiem wychowawczym lub poprawczym” kontynuowana będzie realizacja projektu pn. Trampolina 3.

W ramach zadania realizowane są zindywidualizowane i kompleksowe działania na rzecz poprawy szans na zatrudnienie oraz zdolności funkcjonowania w społeczeństwie młodzieży, wobec której zastosowano sądowy środek wychowawczy lub poprawczy obejmujące:

- a) działania służące wzmocnieniu kompetencji społecznych młodzieży objętej sądowym środkiem wychowawczym lub poprawczym,
- b) działania resocjalizacyjne, terapeutyczne i wychowawcze dla młodzieży objętej sądowym środkiem wychowawczym lub poprawczym,
- c) działania wspomagające efektywność procesu resocjalizacji poprzez doradztwo edukacyjno-zawodowe oraz wsparcie służące uzupełnieniu kompetencji i kwalifikacji zawodowych młodzieży objętej sądowym środkiem wychowawczym lub poprawczym nie kwalifikującej się do wsparcia w ramach projektów Ochotniczych Hufców Pracy w ramach PO WER.

Planowane efekty:

- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu.
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu.
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek).
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie.
- Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie.

Wartości ww. wskaźników nie są możliwe do określenia na etapie planowania, ze względu na zróżnicowane tempo wdrażania projektów; wskaźniki będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z za 2023 r.

Sposób monitorowania: Na podstawie raportu z SL2014.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu.

Zadanie 1.3.4 Realizacja projektów z zakresu tworzenia nowych przedsiębiorstw społecznych oraz rozwoju i funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej w ramach Poddziałania 9.4.1 „Rozwój podmiotów sektora ekonomii społecznej” RPO WK-P 2014-2020.

Opis zadania: W 2023 r. w ramach Poddziałania 9.4.1 „Rozwój podmiotów sektora ekonomii społecznej” kontynuowana będzie realizacja 2 projektów wyłonionych do dofinansowania w konkursie ogłoszonym w 2018 r.

W ramach zadania realizowane są następujące typy projektów:

Wspieranie przedsiębiorczości społecznej oraz ekonomii społecznej zapewniające w ramach projektu w sposób komplementarny i łączny:

- a. Wsparcie służące tworzeniu nowych przedsiębiorstw społecznych obejmujące:
 - działania z zakresu animacji i inkubacji;
 - wsparcie w zakresie szkoleń (w tym szkoleń zawodowych niezbędnych do pracy w przedsiębiorstwie społecznym), doradztwa oraz innych form służących nabyciu wiedzy i umiejętności potrzebnych do założenia i/lub prowadzenia działalności, w sektorze ekonomii społecznej w postaci przedsiębiorstwa społecznego, w szczególności związanych ze sferą ekonomiczną;
 - bezzwrotne wsparcie finansowe (dotacje) na tworzenie nowych miejsc pracy poprzez utworzenie przedsiębiorstwa społecznego;
 - wsparcie pomostowe w formie finansowej, wsparcie pomostowe w formie zindywidualizowanych usług w szczególności ukierunkowanych na wzmocnienie kompetencji biznesowych.
- b. Wsparcie rozwoju i funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej poprzez:
 - działania ukierunkowane na podnoszenie umiejętności społecznych i kompetencji zawodowych, doświadczenia zawodowego pracowników oraz wolontariuszy podmiotów ekonomii społecznej (PES) w szczególności związanych ze sferą ekonomiczną;
 - działania służące nabyciu lub podniesieniu wiedzy i umiejętności potrzebnych do założenia, prowadzenia i rozwijania przedsiębiorstwa społecznego, w szczególności związanych ze sferą ekonomiczną;
 - działania ukierunkowane na rozwój specjalistycznych usług dla podmiotów ekonomii społecznej, w szczególności usług o charakterze biznesowym.
- c. Wsparcie finansowe i merytoryczne (dotacje i wsparcie pomostowe) na tworzenie nowych miejsc pracy:
 - w istniejących podmiotach ekonomii społecznej wyłącznie pod warunkiem przekształcenia tych podmiotów w przedsiębiorstwo społeczne;
 - w istniejących przedsiębiorstwach społecznych.

Wsparcie w ramach niniejszych projektów może być również kierowane do obywateli Ukrainy o ile spełniają warunki wynikające z definicji grupy docelowej.

Planowane efekty:

- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek).

- Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych.
- Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem.
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie.

Wartości ww. wskaźników nie są możliwe do określenia na etapie planowania, ze względu na zróżnicowane tempo wdrażania projektów; wskaźniki będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z za 2023 r.

Sposób monitorowania: na podstawie raportu z SL2014.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w drodze konkursu.

Cel szczegółowy 1.4: Wsparcie samozatrudnienia

Zadanie 1.4.1 Wsparcie osób, które utraciły zatrudnienie w wyniku pandemii COVID-19 w podejmowaniu działalności gospodarczej w ramach Działania 1.2 „Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy” PO WER 2014-2020.

Opis zadania: W 2023 r. realizowanych będzie 5 projektów (konkurs VII i VIII) dotyczących wsparcia osób młodych do 29 roku życia poprzez udzielenie dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej w wysokości 23 050 zł, szkolenia umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej oraz finansowe wsparcie pomostowe wypłacane przez okres do 6 miesięcy od dnia rozpoczęcia działalności gospodarczej. Uczestnikami projektów mogą być wyłącznie osoby biernie zawodowo lub bezrobotne niezarejestrowane w urzędzie pracy. Grupę docelową stanowić będą m.in. osoby, które utraciły zatrudnienie po 1 marca 2020 r. w wyniku pandemii COVID-19.

Planowane efekty:

- Liczba osób, która rozpocznie działalność gospodarczą - 238.
- Liczba osób bezrobotnych niezarejestrowanych w ewidencji urzędów pracy objętych wsparciem w programie - 79.
- Liczba osób biernych zawodowo, objętych wsparciem w programie - 69.

Sposób monitorowania: na podstawie raportu z SL2014.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w drodze konkursu.

Zadanie 1.4.2 Rozwój przedsiębiorczości przez podejmowanie lub rozwijanie działalności gospodarczej w ramach Poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” PROW 2014-2020.

Opis zadania: Zadanie realizowane będzie w ramach wspieranej ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich inicjatywy LEADER, będącej częścią rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS). Celem priorytetowym działania jest wspieranie włączenia społecznego, ograniczenia ubóstwa i rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich, przez które rozumieć należy obszary, z wyłączeniem miast o liczbie mieszkańców większej niż 20 000. Realizacja celu odbywać się będzie poprzez wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR) – oddolnie tworzonego dokumentu strategicznego dotyczącego danego obszaru, w którym, na podstawie diagnozy obszaru, lokalnych potrzeb i priorytetów, wskazane zostało ukierunkowanie wsparcia. Wyboru operacji do realizacji dokonywać będą lokalne grupy działania (LGD).

O pomoc może ubiegać się podmiot będący:

- osobą fizyczną, jeżeli jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, jest pełnoletnia, ma miejsce zamieszkania na obszarze objętym LSR (w przypadku gdy osoba

fizyczna nie wykonuje działalności gospodarczej), posiada zarejestrowaną działalność gospodarczą na obszarze objętym LSR (w przypadku gdy osoba fizyczna wykonuje działalność gospodarczą), albo

- osobą prawną, z wyłączeniem województwa, jeżeli siedziba tej osoby lub jej oddziału znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR, albo
- jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli siedziba tej jednostki lub jej oddziału znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR.

Realizacja zadania musi wiązać się z utworzeniem co najmniej 1 miejsca pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne. Pomoc na operację nie przysługuje w zakresie działalności usługowej wspomagającej rolnictwo i następującej po zbiorach, górnictwa i wydobywania, działalności usługowej wspomagającej górnictwo i wydobywanie, przetwarzania i konserwowania ryb, skorupiaków i mięczaków, wytwarzania i przetwarzania koksu i produktów rafinacji ropy naftowej, produkcji chemikaliów oraz wyrobów chemicznych, produkcji podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych, produkcji metali, produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep oraz motocykli, transportu lotniczego i kolejowego, gospodarki magazynowej. Wysokość pomocy przyznanej na realizację operacji nie może przekroczyć:

- 100 000 zł w przypadku podejmowania działalności gospodarczej,
- 300 000 zł w przypadku rozwijania działalności gospodarczej.

Planowane efekty:

- Liczba zrealizowanych operacji dotyczących podejmowania działalności gospodarczej w 2023 r.
- Liczba zrealizowanych operacji dotyczących rozwijania działalności gospodarczej w 2023 r.
- Liczba utworzonych miejsc pracy w 2023 r.

Wartości wskaźników nie są możliwe do określenia na etapie planowania, ale będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z na 2023 rok.

Sposób monitorowania: Na podstawie sprawozdania rocznego przygotowywanego przez Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu i przekazywanego Agencji Płatniczej.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w drodze konkursu.

Zadanie 1.4.3 Realizacja projektów w ramach Działania 8.3 „Wsparcie przedsiębiorczości i samozatrudnienia w regionie” RPO WK-P 2014-2020.

Opis zadania: W 2023 roku w ramach Działania 8.3 „Wsparcie przedsiębiorczości i samozatrudnienia w regionie”, realizowany będzie 1 projekt wyłoniony w ramach konkursu z 2019 roku.

W ramach zadania realizowane będą następujące typy projektów:

1. działania szkoleniowo-doradcze (w tym poradnictwo psychologiczne) dla osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej,
2. wsparcie w formie bezzwrotnych dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej udzielane jako stawka jednostkowa,
3. wsparcie pomostowe dla osób, które rozpoczęły prowadzenie działalności gospodarczej w ramach danego projektu, obejmujące:
 - wsparcie finansowe wypłacane miesięcznie w kwocie nie większej niż równowartość minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w przepisach o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, obowiązującego na dzień wypłacenia wsparcia bezzwrotnego (dotacji) przez okres od 6 do 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej.

Planowane efekty:

- Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie.
- Liczba osób pracujących, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie.
- Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej.
- Liczba osób, które podjęły działalność gospodarczą.
- Liczba osób objętych działaniami szkoleniowymi w projekcie.

Wartości ww. wskaźników nie są możliwe do określenia na etapie planowania, ze względu na zróżnicowane tempo wdrażania projektów; wskaźniki będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z za 2023 r.

Sposób monitorowania: Na podstawie raportu z SL2014.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w drodze konkursu.

CEL STRATEGICZNY 2: ROZWÓJ KADR PRZEDSIĘBIORSTW

Zadanie 2.1 Krajowy Fundusz Szkoleniowy - wsparcie pracodawców w podnoszeniu kwalifikacji zatrudnionych pracowników, w tym cudzoziemców.

Opis zadania: W ramach realizacji zadania z KFS pracodawcy będą mogli ubiegać się, w powiatowych urzędach pracy, o dofinansowanie kształcenia ustawicznego dla siebie oraz pracowników, w tym na:

- określenie potrzeb w zakresie kształcenia ustawicznego w związku z ubieganiem się o sfinansowanie tego kształcenia ze środków KFS,
- kursy i studia podyplomowe realizowane z inicjatywy pracodawcy lub za jego zgodą,
- egzaminy umożliwiające uzyskanie dokumentów potwierdzających nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych,
- badania lekarskie i psychologiczne wymagane do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po ukończonym kształceniu,
- ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjętym kształceniem.

O dofinansowanie powyższych działań będzie mógł wystąpić do powiatowego urzędu pracy każdy pracodawca, który zatrudnia co najmniej jednego pracownika na umowę o pracę.

W przypadku mikroprzedsiębiorców (firmy zatrudniające 9 osób i mniej) ze środków KFS może zostać sfinansowanych 100% kosztów kształcenia ustawicznego, natomiast w przypadku pozostałych firm pracodawca ze środków własnych pokrywa 20% kosztów szkolenia. Kwota przyznana na szkolenie dla jednego pracownika nie może przekroczyć w danym roku 300% przeciętnego wynagrodzenia.

Wśród priorytetów wydatkowania KFS w 2023 r. Rada Rynku Pracy wskazała m.in. wsparcie kształcenia ustawicznego dla pracodawców zatrudniających cudzoziemców. Będzie ono wykorzystywane w szczególności na szkolenia dla obywateli Ukrainy zatrudnianych przez polskich pracodawców, w tym również na szkolenia z języka polskiego.

Planowane efekty:

- Liczba firm korzystających w 2023 r. z KFS.
- Liczba pracowników firm przeszkolonych z KFS w 2023 r.

Wartości wskaźników nie są możliwe do określenia na etapie planowania, ale będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z na 2023 r.

Sposób monitorowania: Na podstawie sprawozdania do MRiPS, w oparciu o dokumentację własną Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

Jednostka zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Powiatowe urzędy pracy, Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Zadanie 2.2 Regionalny Fundusz Szkoleniowy – usługi rozwojowe dla MŚP z województwa kujawsko-pomorskiego i ich pracowników” współfinansowany w ramach Poddziałania 8.5.1 RPO WK-P na lata 2014-2020 „Wsparcie dostępu do usług rozwojowych”.

Opis zadania: W 2023 roku będzie kontynuowana realizacja projektu w ramach umowy podpisanej w 2017 r. Projekt polega na utworzeniu systemu dostarczania kompleksowych usług rozwojowych (diagnostycznych, szkoleniowych, doradczych, studiów podyplomowych) w celu wspierania rozwoju przedsiębiorstw z sektora MŚP i ich pracowników z obszaru województwa kujawsko-pomorskiego. W efekcie przedsiębiorcy MŚP mogą otrzymać dofinansowanie na zakup usług pozwalających na ich rozwój, w tym w szczególności w zakresie nabycia lub potwierdzenia kwalifikacji pracowników, usprawnienia procesów lub obszarów działania przedsiębiorstwa, częściową lub całkowitą zmianę profilu działalności. System funkcjonuje w oparciu o podejście popytowe, tj. gwarantuje przedsiębiorcom możliwość samodzielnego podejmowania decyzji w zakresie doboru usług dostępnych w Bazie Usług Rozwojowych (www.uslugirozwojowe.parp.gov.pl) utworzonej przez PARP. Dofinansowanie usług udzielane jest w systemie refundacyjnym połączonym z promesą i wynosi 50%. Przy spełnieniu dodatkowych kryteriów istnieje możliwość podniesienia intensywności wsparcia do 80% (np. wsparcie przeznaczone dla pracownika 50+ lub o niskich kwalifikacjach, wsparcie przeznaczone dla przedsiębiorstw tzw. wysokiego wzrostu i inne). W celu zapewnienia kompleksowej obsługi przedsiębiorców na terenie całego województwa kujawsko-pomorskiego dostępne są mobilne punkty wsparcia, zapewniające dojazd doradców/konsultantów w miejsca wyznaczone przez przedsiębiorców oraz prowadzony jest Główny punkt wsparcia w siedzibie TARR w Toruniu. Przed skorzystaniem z usług MŚP są objęte diagnozą potrzeb rozwojowych wykonaną przez doradców.

Planowane efekty:

- Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, objętych wsparciem w programie.
- Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie.
- Liczba osób pracujących o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie.
- Liczba MMŚP objętych usługami rozwojowymi w programie.
- Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu.
- Liczba MMŚP, które zrealizowały swój cel rozwojowy dzięki udziałowi w programie.

Wartości ww. wskaźników do osiągnięcia w 2023 r. nie jest możliwa do określenia na etapie planowania; wskaźniki będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z za 2023 r.

Sposób monitorowania: Na podstawie raportu z SL2014.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.

CEL STRATEGICZNY 3: PODNIESIENIE POZIOMU KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH MIESZKAŃCÓW REGIONU

Cel szczegółowy 3.1: Zwiększenie dopasowania kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy

Zadanie 3.1.1 Opiniowanie nowych kierunków kształcenia zawodowego w szkołach branżowych I, II stopnia, technikach i szkołach policealnych.

Opis zadania: Na podstawie zapisów *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz ustawy – prawo oświatowe* Wojewódzka Rada Rynku Pracy (WRRP) opiniuje wnioski szkół dotyczące tworzenia nowych kierunków kształcenia zawodowego w szkołach branżowych I, II stopnia, technikach i szkołach policealnych oceniając zasadność ich utworzenia w oparciu o analizę sytuacji na lokalnych i regionalnym rynku pracy. Jest to ważny element budowania świadomości znaczenia kształcenia zawodowego jako czynnika oddziałującego na sytuację na rynku pracy oraz dopasowywania oferty kształcenia do potrzeb pracodawców. WUP w Toruniu przygotowuje dla członków WRRP informację o sytuacji danego zawodu w kontekście planowanego utworzenia nowego kierunku kształcenia. Informacja ta będzie zawierała m. in. dane na temat skali bezrobocia w danym zawodzie, zapotrzebowania pracodawców, liczby uczniów i absolwentów danego kierunku kształcenia oraz liczby szkół kształcących w danym zawodzie w skali regionu. Do informacji włączona zostanie także prognoza zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy. Opinie wydane przez WRRP dla organów prowadzących szkoły będą stanowiły podstawę do podjęcia decyzji o utworzeniu danego kierunku kształcenia w kontekście aktualnych i przewidywanych potrzeb rynku pracy.

Planowane efekty:

- Liczba opinii przygotowanych w 2023 r.

Wartość wskaźnika nie jest możliwa do określenia na etapie planowania. Będzie na bieżąco monitorowana i zostanie wykazana w sprawozdaniu z RPD/Z na 2023 rok.

Sposób monitorowania: W oparciu o dokumentację własną Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu/Wojewódzka Rada Rynku Pracy w Toruniu.

Zadanie 3.1.2 Realizacja projektów w zakresie poprawy jakości, efektywności i atrakcyjności kształcenia zawodowego w ramach Poddziałania 10.1.3 „Kształcenie zawodowe w ramach ZIT”.

Opis zadania: W 2023 r. kontynuowana będzie realizacja 5 projektów wybranych do dofinansowania w latach 2017-2020 r.

Dofinansowanie w ramach projektów przeznaczone jest na:

1. Rozwój kształcenia zawodowego we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym obejmujący w szczególności:
 - a. realizację doradztwa zawodowego ukierunkowanego na dopasowanie podaży kwalifikacji do potrzeb i wymagań nowoczesnego rynku pracy,
 - b. realizację zewnętrznego wsparcia szkół w obszarze doradztwa zawodowego,
 - c. realizację dodatkowego wsparcia służącego uzyskiwaniu lub uzupełnianiu wiedzy, umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji zawodowych uczniów lub słuchaczy, dostosowanego do potrzeb pracodawców, w szczególności poprzez:
 - dodatkowe zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne,
 - organizowanie kursów przygotowawczych do egzaminu maturalnego, kursów przygotowawczych na studia we współpracy ze szkołami wyższymi,
 - udział w zajęciach prowadzonych w szkołach wyższych, w tym w zajęciach laboratoryjnych, kołach lub obozach naukowych,
 - wsparcie w zakresie potwierdzania umiejętności zawodowych nabywanych przez uczniów kształcących się w danym zawodzie w ramach przygotowania do uzyskania uprawnień zawodowych,
 - programy potwierdzania kwalifikacji zawodowych w toku edukacji,
 - udział w pozaszkolnych formach kształcenia ustawicznego – KKZ lub KUZ,
 - d. realizację wsparcia nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu ukierunkowanego na doskonalenie kompetencji lub kwalifikacji zawodowych, w tym w zakresie przedmiotów zawodowych lub praktycznej nauki zawodu,
 - e. współpraca w dostosowywaniu oferty edukacyjnej w szkołach do potrzeb regionalnego i lokalnego rynku pracy,
 - f. opracowanie i modyfikację programów nauczania,
 - g. wdrożenie nowych, innowacyjnych form kształcenia zawodowego,
 - h. włączenie pracodawców lub przedsiębiorców w system egzaminów zawodowych oraz egzaminów potwierdzających kwalifikacje mistrza i czeladnika w zawodzie,
 - i. tworzenie klas patronackich w szkołach,
 - j. tworzenie w szkołach lub placówkach systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe warunków odzwierciedlających rzeczywiste warunki pracy właściwe dla nauczanych zawodów obejmujące wyposażenie pracowni lub warsztatów szkolnych dla zawodów szkolnictwa branżowego.
2. Realizacja wysokiej jakości staży lub praktyk dla uczniów lub słuchaczy szkół lub placówek kształcenia zawodowego we współpracy z podmiotami przyjmującymi na staż, w tym doskonalenie kompetencji lub kwalifikacji opiekunów praktykantów lub stażystów u podmiotów przyjmujących na staż w zakresie niezbędnym do realizacji staży lub praktyk

oraz realizacja kompleksowych programów kształcenia praktycznego organizowanych w miejscu pracy.

3. Kształtowanie u uczniów lub słuchaczy szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy oraz realizacja wsparcia nauczycieli, w tym nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu u uczniów lub słuchaczy kompetencji kluczowych oraz umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy.

Planowane efekty:

- Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu.
- Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących doposażenie zakupione dzięki Funduszom Europejskim.
- Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego, którzy podnieśli, nabyli lub uzupełnili kompetencje zawodowe po opuszczeniu programu.
- Liczba nauczycieli, którzy uzyskali/podnieśli kwalifikacje w zakresie doradztwa zawodowego.
- Liczba uczniów, którzy podnieśli, nabyli lub uzupełnili umiejętności praktyczne po opuszczeniu programu.
- Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe lub umiejętności uniwersalne po opuszczeniu programu.
- Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy.
- Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem w programie.
- Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wyposażonych w programie w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego.
- Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego, którzy zostali objęci wsparciem w programie.
- Liczba nauczycieli objętych wsparciem w zakresie uzyskiwania/podnoszenia kwalifikacji w zakresie doradztwa zawodowego.
- Liczba nauczycieli placówek kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, uczestniczących w praktykach i stażach u pracodawcy.
- Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych w programie.

Wartości ww. wskaźników nie są możliwe do określenia na etapie planowania; wskaźniki będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z na 2023 r.

Sposób monitorowania: Na podstawie raportu z SL2014.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w drodze konkursu.

Zadanie 3.1.3 Realizacja projektów w zakresie poprawy jakości, efektywności i atrakcyjności kształcenia zawodowego w ramach Poddziałania 10.2.3 „Kształcenie zawodowe” RPO WK-P 2014-2020.

Opis zadania: W 2023 r. kontynuowana będzie realizacja 36 projektów wyłonionych do dofinansowania w latach 2018-2020.

Dofinansowanie w ramach projektów przeznaczone jest na:

1. Rozwój kształcenia zawodowego we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, obejmujący w szczególności:
 - a. realizację doradztwa zawodowego ukierunkowanego na dopasowanie podaży kwalifikacji do potrzeb i wymagań nowoczesnego rynku pracy;
 - b. realizację zewnętrznego wsparcia szkół w obszarze doradztwa zawodowego,
 - c. realizację dodatkowego wsparcia służącego uzyskiwaniu lub uzupełnianiu wiedzy, umiejętności, kompetencji i kwalifikacji zawodowych uczniów lub słuchaczy, dostosowanego do potrzeb pracodawców, w szczególności poprzez:
 - dodatkowe zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne,
 - organizowanie kursów przygotowawczych do egzaminu maturalnego, kursów przygotowawczych na studia we współpracy ze szkołami wyższymi,
 - udział w zajęciach prowadzonych w szkołach wyższych, w tym w zajęciach laboratoryjnych, kołach lub obozach naukowych,
 - wsparcie w zakresie potwierdzania umiejętności zawodowych nabywanych przez uczniów kształcących się w danym zawodzie w ramach przygotowania do uzyskania uprawnień zawodowych,
 - programy potwierdzania kwalifikacji zawodowych w toku edukacji,
 - udział w pozaszkolnych formach kształcenia ustawicznego – KKZ i KUZ,
 - d. realizację wsparcia nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu ukierunkowanego na doskonalenie kompetencji lub kwalifikacji zawodowych, w tym w zakresie przedmiotów zawodowych lub praktycznej nauki zawodu,
 - e. współpraca w dostosowywaniu oferty edukacyjnej w szkołach do potrzeb regionalnego i lokalnego rynku pracy,
 - f. opracowanie i modyfikację programów nauczania w poszczególnych zawodach i na kierunkach już istniejących,
 - g. wdrożenie nowych, innowacyjnych form kształcenia zawodowego,
 - h. włączenie pracodawców lub przedsiębiorców w system egzaminów zawodowych oraz egzaminów potwierdzających kwalifikacje mistrza i czeladnika w zawodzie,
 - i. tworzenie klas patronackich w szkołach,
 - j. tworzenie w szkołach lub placówkach systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe warunków odzwierciedlających rzeczywiste warunki pracy właściwe dla nauczanych zawodów obejmujące wyposażenie pracowni lub warsztatów szkolnych dla zawodów szkolnictwa branżowego.
2. Realizacja wysokiej jakości staży lub praktyk dla uczniów lub słuchaczy szkół lub placówek kształcenia zawodowego we współpracy z podmiotami przyjmującymi na staż, w tym doskonalenie kompetencji lub kwalifikacji opiekunów praktykantów lub stażystów u podmiotów przyjmujących na staż w zakresie niezbędnym do realizacji staży lub praktyk

oraz realizacja kompleksowych programów kształcenia praktycznego organizowanych w miejscu pracy.

3. Kształtowanie u uczniów lub słuchaczy szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy oraz realizacja wsparcia nauczycieli, w tym nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu u uczniów lub słuchaczy kompetencji kluczowych oraz umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy.

Planowane efekty:

- Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu.
- Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących wyposażenie zakupione dzięki EFS.
- Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego, którzy podnieśli, nabyli lub uzupełnili kompetencje zawodowe po opuszczeniu programu.
- Liczba nauczycieli, którzy uzyskali/podnieśli kwalifikacje w zakresie doradztwa zawodowego.
- Liczba uczniów, którzy podnieśli, nabyli lub uzupełnili umiejętności praktyczne po opuszczeniu programu.
- Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe lub umiejętności uniwersalne po opuszczeniu programu.
- Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy.
- Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem w programie.
- Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wyposażonych w programie w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego.
- Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego, którzy zostali objęci wsparciem.
- Liczba nauczycieli objętych wsparciem w zakresie uzyskiwania/podnoszenia kwalifikacji w zakresie doradztwa zawodowego.
- Liczba nauczycieli placówek kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, uczestniczących w praktykach i stażach u pracodawcy.
- Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych w programie.

Wartości ww. wskaźników nie są możliwe do określenia na etapie planowania; wskaźniki będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z na 2023 r.

Sposób monitorowania: Na podstawie raportu z SL2014.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w drodze konkursu.

Zadanie 3.1.4 Realizacja projektów w ramach Poddziałania 10.3.2 „Stypendia dla uczniów szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów zawodowych” RPO WK-P 2014-2020.

Opis zadania: W 2023 roku będzie kontynuowana realizacja projektu wyłonionego w roku 2018.

W ramach zadania realizowany będzie następujący typ projektów: Pomoc stypendialna dla uczniów szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów zawodowych, realizowana we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe.

Planowane efekty:

- Liczba uczniów szkół i placówek objętych programem stypendialnym, którzy zrealizowali indywidualny plan rozwoju edukacyjnego.
- Liczba uczniów objętych wsparciem stypendialnym w programie.

Wartości ww. wskaźników nie są możliwe do określenia na etapie planowania, ze względu na zróżnicowane tempo wdrażania projektów; wskaźniki będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z za 2023 r.

Sposób monitorowania: Na podstawie raportu z SL2014.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu, Departament Kultury i Edukacji.

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w drodze konkursu.

Zadanie 3.1.5 Organizacja konkursu dla szkół zawodowych pod hasłem – „Potrzeby rynku pracy naszą misją”.

Opis zadania: W związku z zadaniem harmonizowania kształcenia zawodowego z potrzebami regionalnego rynku pracy Wojewódzki Urząd Pracy wraz z partnerami – Urzędem Marszałkowskim i Kuratorium Oświaty zorganizuje i przeprowadzi VIII edycję konkursu dla szkół zawodowych województwa kujawsko-pomorskiego pod hasłem – „*Potrzeby rynku pracy naszą misją*”. Celem nadrzędnym konkursu jest promowanie tych szkół, które realizują swoją ofertę edukacyjną w ścisłej współpracy z pracodawcami, zapewniając kształcenie zawodowe na rzeczywistych stanowiskach pracy.

Planowane efekty

- Liczba szkół biorących aktywny udział w konkursie w 2023 r.

Wartość wskaźnika nie jest możliwa do określenia na etapie planowania, ale będzie na bieżąco monitorowana i zostanie wykazana w sprawozdaniu z RPD/Z na 2023 r.

Sposób monitorowania: W oparciu o dokumentację konkursową.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu, Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy.

Cel szczegółowy 3.2: Zwiększenie uczestnictwa osób dorosłych w kształceniu ustawicznym uwzględniającym potrzeby rynku pracy

Zadanie 3.2.1 Realizacja projektów w ramach Poddziałania 10.4.2 „Edukacja dorosłych na rzecz rynku pracy” RPO WK-P 2014-2020.

Opis zadania: W 2023 roku będzie kontynuowana realizacja 11 projektów wyłonionych do dofinansowania w latach 2017-2022.

W ramach zadania realizowane będą pozaszkolne formy kształcenia ustawicznego służących nabywaniu, podnoszeniu, uzupełnieniu wiedzy, umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji poprzez:

- a) kwalifikacyjne kursy zawodowe,
- b) kursy umiejętności zawodowych,
- c) kursy umożliwiające uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych.

Planowane efekty:

- Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia.
- Liczba osób, które zdobyły wiedzę, umiejętności lub kompetencje w ramach pozaszkolnych form kształcenia.
- Liczba osób uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia w programie.

Wartości ww. wskaźników nie są możliwe do określenia na etapie planowania, ze względu na zróżnicowane tempo wdrażania projektów; wskaźniki będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z za 2023 r.

Sposób monitorowania: Na podstawie raportu z SL2014.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w drodze konkursu.

Zadanie 3.2.2 Projekt „CERTYFIKOWANE SZKOLENIA KOMPUTEROWE dla osób dorosłych z województwa kujawsko-pomorskiego” realizowany w ramach Poddziałanie 10.4.1 „Edukacja dorosłych w zakresie kompetencji cyfrowych i języków obcych” RPO WK-P 2014-2020.

Opis zadania: W 2023 roku Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. kontynuować będzie realizację projektu pn. „CERTYFIKOWANE SZKOLENIA KOMPUTEROWE dla osób dorosłych z województwa kujawsko-pomorskiego. W ramach projektu realizowane są szkolenia i kursy komputerowe o różnorodnej tematyce, na różnych poziomach zaawansowania.

Projekt skierowany jest do osób, które z własnej inicjatywy chcą nabywać, podnosić lub uzupełniać posiadane kompetencje i kwalifikacje, pracują lub uczą się na terenie województwa kujawsko-pomorskiego i należą do jednej z trzech grup osób:

- powyżej 25 roku życia i o niskich kwalifikacjach (tj. maksymalnie ze średnim wykształceniem),
- powyżej 25 roku życia i z niepełnosprawnościami (bez względu na poziom wykształcenia),
- osób powyżej 50 roku życia (bez względu na poziom wykształcenia).

Z udziału w projekcie wyłączone są osoby, które prowadzą działalność gospodarczą.

Celem projektu jest nabycie, podniesienie lub uzupełnienie kompetencji i kwalifikacji z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych, przez osoby dorosłe z obszaru województwa kujawsko-pomorskiego należące do grup defaworyzowanych na rynku pracy.

Projekt realizowany w okresie od 1 stycznia 2018 roku do 30 czerwca 2023 roku.

Planowane efekty:

- Liczba osób w wieku 25 lat i więcej objętych wsparciem w programie – 6 480.
- Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie – 3 200.
- Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie – 2 810.
- Liczba osób w wieku 25 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu – 4 536.
- Liczba osób o niskich kwalifikacjach, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu – 2 240.
- Liczba osób w wieku 50 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu – 1 967.
- Liczba osób z niepełnosprawnością objętych wsparciem w programie - 410.
- Liczba osób w wieku 25 i więcej objętych diagnozą zapotrzebowania na dane kompetencje/kwalifikacje – 6 480.

Ww. wskaźniki dotyczą całego okresu realizacji projektu.

Sposób monitorowania: W oparciu o dokumentację projektu oraz dane z Centralnego systemu teleinformatycznego SL2014.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.

Podmioty realizujące zadanie: Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.

Zadanie 3.2.3 Realizacja projektu dotyczącego szkoleń osób dorosłych z wykorzystaniem Bazy Usług Rozwojowych w ramach Fundusze Europejskie dla Pomorza i Kujaw na lata 2021-2027

Opis zadania: W 2023 roku planowane jest przygotowanie i rozpoczęcie realizacji projektu mającego na celu upowszechnienie idei uczenia się przez całe życie oraz zwiększenie dopasowania kompetencji i kwalifikacji osób dorosłych mieszkających, pracujących lub uczących się na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, do potrzeb regionalnego rynku pracy.

Z uwagi na niewielką liczbę podmiotów z terenu województwa kujawsko-pomorskiego oferujących usługi szkoleniowe w systemie: Baza Usług Rozwojowych (BUR), w 2023 roku w projekcie podjęte zostaną działania informacyjno-promocyjne celem zachęcenia jednostek

szkoleniowych do uzyskania certyfikatów jakości uprawniających do oferowania usług poprzez BUR, a następnie bieżącego uzupełniania prowadzonych szkoleń w tym systemie.

Planowane jest uruchomienie procedury przetargowej na wyłonienia podwykonawcy celem opracowania, wdrożenia i utrzymania systemu teleinformatycznego kompatybilnego z BUR. System teleinformatyczny umożliwi zgłoszenie uczestników oraz zapewni monitorowanie prowadzonych działań a także migrację danych „do” i „z” BUR.

W projekcie zostanie położony nacisk na kształcenie w zakresie kwalifikacji i kompetencji niezbędnych z punktu widzenia regionalnego rynku pracy, poprawy konkurencyjności gospodarki regionu oraz priorytetowego traktowania zielonych miejsc pracy. Projekt przyczyni się do zmiany podejścia do kształcenia osób dorosłych, poprzez zastosowanie w projekcie bardziej efektywnego i elastycznego systemu popytowego, co zapewni mieszkańcom regionu dostęp do szerokiej oferty szkoleniowej, uwzględniającej w szczególności potrzeby pracodawców. Wykorzystanie Bazy Usług Rozwojowych zapewni znacznie szybszy dostęp do szkoleń dobrej jakości. Jednocześnie, w celu łagodzenia zjawiska niedopasowania kompetencyjnego uczestników rynku pracy, możliwość skorzystania z usług rozwojowych w projekcie zostanie powiązana z potrzebami regionalnej gospodarki.

Realizacja projektu przyczyni się do zwiększenia odsetka osób w wieku 24 – 64 lata uczestniczących w województwie w kształceniu lub szkoleniu (zgodnie z celami Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030 oraz Planu działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych).

Planowane efekty: Wskaźniki osobowe planowane są do osiągnięcia w 2024 r.

Sposób monitorowania: Monitorowanie wskaźników rozpocznie się w 2024 roku.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmiot realizujący zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

CEL STRATEGICZNY 4: WZROST EFEKTYWNOŚCI REGIONALNEJ POLITYKI RYNKU PRACY

Cel szczegółowy 4.1: Rozwój usług poradnictwa zawodowego, informacji zawodowej oraz informacji o rynku pracy i pośrednictwa pracy

Zadanie 4.1.1 Świadczenie usług informacji zawodowej przez Kujawsko-Pomorską Wojewódzką Komendę OHP.

Opis zadania: Zadanie realizowane będzie poprzez udzielanie indywidualnych i grupowych porad zawodowych oraz informacji zawodowych dla uczestników i absolwentów OHP oraz młodzieży uczącej się oraz biernej zawodowo i bezrobotnej do 25 roku życia. Dodatkowo oferowane będą usługi pośrednictwa pracy dla uczestników i absolwentów OHP oraz młodzieży uczącej się oraz biernej zawodowo i bezrobotnej do 25 roku życia, w tym obywateli Ukrainy.

Planowane efekty:

- Liczba osób do 25 roku życia objętej usługami poradnictwa zawodowego – 1 600 osób.
- Liczba młodzieży do 25 roku życia objętej usługami pośrednictwa pracy – 1 600 osób.

Sposób monitorowania: Na podstawie rocznych sprawozdań.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Kujawsko – Pomorska Wojewódzka Komenda OHP.

Podmioty realizujące zadanie: Jednostki organizacyjne Kujawsko – Pomorskiej Wojewódzkiej Komendy OHP na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.

Zadanie 4.1.2 Świadczenie i rozwijanie usług informacji i poradnictwa zawodowego.

Opis zadania: W ramach zadania w 2023 roku WUP w Toruniu będzie:

- udzielał indywidualnych porad i informacji z udziałem doradcy zawodowego,
- prowadził zajęcia grupowego poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej,
- współpracował z powiatowymi urzędami pracy w celu udzielenia im wsparcia w świadczeniu i doskonaleniu usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej,
- współpracował ze szkołami wszystkich typów celem przygotowania uczniów do: podejmowania racjonalnych decyzji zawodowych, kreowania własnej kariery zawodowej i aktywnych zachowań na rynku pracy,
- współpracował z instytucjami doskonalenia nauczycieli, szkołami wszystkich szczebli, organami prowadzącymi szkoły w procesie tworzenia i doskonalenia szkolnych systemów orientacji i poradnictwa zawodowego,
- podejmował działania na rzecz realizacji projektu stanowiącego fundament rozwiązań systemowych w zakresie doradztwa zawodowego w regionie.

Planowane efekty:

- Liczba udzielonych porad i informacji z udziałem doradcy zawodowego – 9 000.
- Liczba spotkań, konsultacji, szkoleń dla doradców zawodowych w powiatowych urzędach pracy i dla szkolnych doradców zawodowych, pracowników kształcenia i doskonalenia nauczycieli – 9.

Sposób monitorowania: W oparciu o dokumentację własną WUP w Toruniu.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmiot realizujący zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Zadanie 4.1.3 Upowszechnianie informacji zawodowej.

Opis zadania: Tworzenie nowych, aktualizowanie opracowanych i upowszechnianie zbiorów informacji zawodowej.

Upowszechnianie analiz/informacji o zawodach, adresowane do wybranych grup docelowych:

- osób stojących przed wyborem bądź zmianą zawodu;
- powiatowych urzędów pracy;
- poradni psychologiczno-pedagogicznych;
- uczelni wyższych;
- organów prowadzących szkoły;
- dyrektorów, pedagogów i szkolnych doradców zawodowych ze wszystkich typów szkół, rodziców i uczniów.

Upowszechnianie realizowane będzie drogą elektroniczną oraz poprzez udział pracowników Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu w spotkaniach organizowanych przez różne gremia (np.: Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu, powiatowe urzędy pracy, kuratorium oświaty, szkoły wszystkich typów, organizacje pozarządowe).

Planowane efekty:

- Liczba opracowanych, zaktualizowanych i upowszechnionych informacji lokalnych o zawodach w 2023 r. – 377.

Sposób monitorowania: W oparciu o dokumentację własną WUP w Toruniu.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmiot realizujący zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Zadanie 4.1.4 Upowszechnianie informacji dotyczących regionalnego rynku pracy.

Opis zadania: Na podstawie sprawozdań powiatowych urzędów pracy aktualizowana będzie kompleksowa baza danych dotycząca bezrobocia rejestrowanego w regionie. Informacje te, wraz z udostępnionymi przez urzędy danymi statystycznymi, wykorzystywane będą do opracowywania analiz okresowych i tematycznych dotyczących wybranych zagadnień regionalnego rynku pracy. Przygotowywane analizy i prowadzone badania (w tym cykliczne badanie Barometr zawodów) mają za zadanie dostarczenie informacji na temat sytuacji i kierunków zmian zachodzących na regionalnym rynku pracy. W tym celu publikacje przekazywane są: organom administracji samorządowej i rządowej odpowiedzialnym za politykę rynku pracy i edukację, członkom Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy oraz innym zainteresowanym instytucjom i osobom. Upowszechnianie informacji będzie odbywało się przede wszystkim drogą elektroniczną, w tym za pośrednictwem strony internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu. Dodatkowym elementem upowszechniania informacji o rynku pracy będzie organizacja kampanii promocyjno-informacyjnej skierowanej do uczniów ostatnich klas szkół podstawowych w województwie. Celem jej będzie zachęcenie uczniów do zapoznania się z problematyką rynku pracy poprzez organizację konkursu na – opis pracy w wymarzonym zawodzie.

Wyniki i wnioski płynące z prowadzonych prac analityczno-badawczych wykorzystywane będą m.in. do:

- opiniowania nowych kierunków kształcenia w szkołach ponadpodstawowych;
- przygotowania i aktualizacji lokalnych informacji o zawodach;
- planowania wydatkowania Krajowego Funduszu Szkoleniowego;
- planowania i organizacji szkoleń osób bezrobotnych;
- przygotowania diagnozy do Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia;
- współpracy ze szkołami i uczelniami wyższymi;
- opracowania kryteriów ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań realizowanych przez powiaty;
- przygotowania informacji dla zainteresowanych osób i podmiotów.

Planowane efekty:

- Liczba przygotowanych publikacji dotyczących regionalnego rynku pracy – 16.
- Liczba przygotowanych publikacji tematycznych – 23.
- Liczba zrealizowanych badań, ekspertyz – 2.
- Liczba przeprowadzonych konkursów dla uczniów szkół podstawowych – 1.

Sposób monitorowania: W oparciu o dokumentację własną Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmiot realizujący zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Zadanie 4.1.5 Realizacja zagranicznego pośrednictwa pracy poprzez działania sieci EURES.

Opis zadania: Prowadzenie doradztwa nt. warunków życia i pracy w krajach UE/EFTA, europejskiego rynku pracy oraz usług Europejskich Służb Zatrudnienia EURES dla osób planujących podjęcie zatrudnienia za granicą (porady indywidualne, grupowe, on-line). Pozyskiwanie ofert pracy z krajów UE/EFTA, rozpowszechnianie ich wśród bezrobotnych i poszukujących pracy w regionie. Organizacja międzynarodowych targów pracy oraz spotkań informacyjnych dla pracodawców i agencji zatrudnienia. Promocja mobilności i bezpiecznej pracy za granicą (udział w targach pracy organizowanych w regionie, prelekcjach, warsztatach).

Usługami EURES objęci zostaną również obywatele Ukrainy, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, w zakresie uzgodnionym z Europejskim Urzędem ds. Pracy.

Planowane efekty:

- Liczba kontaktów z bezrobotnymi i poszukującymi pracy – 950.
- Liczba kontaktów z pracodawcami – 250.
- Liczba pozyskanych i udostępnionych ofert pracy za granicą w ramach sieci EURES – 450.
- Liczba pozyskanych i udostępnionych miejsc pracy za granicą w ramach sieci EURES – 2500.
- Liczba spotkań grupowych: targów pracy ze stoiskiem informacyjnym EURES/warsztatów/prelekcji – 4.
- Liczba spotkań informacyjno-szkoleniowych dla agencji zatrudnienia i pracodawców dotyczących zatrudniania cudzoziemców w Polsce – 1.
- Liczba międzynarodowych targów pracy przewidzianych do organizacji w 2023 r. – 1.

Sposób monitorowania: Raporty kwartalne z Bazy Monitoringu EURES, dokumentacja własna Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmiot realizujący zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Cel szczegółowy 4.2: Rozwój dialogu i współpracy na rzecz wzrostu zatrudnienia w regionie

Zadanie 4.2.1 Współpraca z partnerami społecznymi.

Opis zadania: Współpraca partnerów w ramach Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy w Toruniu oraz Kujawsko-Pomorskiej Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego m.in. w zakresie zarządzania środkami Funduszu Pracy i wypracowania Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia jako elementu strategii rozwoju województwa.

Szkolenia dla członków WRRP z zakresu funkcjonowania regionalnego rynku pracy.

Planowane efekty:

- Liczba posiedzeń WRRP – 4.
- Liczba szkoleń dla członków WRRP w 2023 r. – 1.
- Liczba posiedzeń K-P WRDS z udziałem przedstawiciela Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu – 1.

Sposób monitorowania: W oparciu o dokumentację własną WUP w Toruniu.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmiot realizujący zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Zadanie 4.2.2 Opracowanie efektywnej polityki migracyjnej dla regionu.

Opis zadania: Realizując zapisy Strategii Rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego Wojewódzki Urząd Pracy Toruniu w 2023 r. będzie prowadził prace nad opracowaniem dokumentu „*Polityka migracyjna oraz pozyskiwania kadr dla rynku pracy Województwa Kujawsko-Pomorskiego*”.

Potrzeba opracowania przemyślanej polityki migracyjnej regionu wynika z zachodzących procesów demograficznych i społecznych, w tym postępującej depopulacji i nasilenia procesów migracyjnych, które przybrały gwałtownie na sile, w związku z konfliktem zbrojnym na terenie Ukrainy. Znaczny napływ do województwa obywateli Ukrainy uciekających przed wojną, nieprzewidywalność i niepewność co do skali i trwałości tych migracji, a także ich długofalowych skutków, wpływa na konieczność zweryfikowania i skorygowania pierwotnych założeń planowanej polityki. Jednocześnie obok dalszej potrzeby niesienia pomocy obywatelom Ukrainy w rozpoczęciu życia w Polsce, na znaczeniu nie tracą dotychczasowe problemy i potrzeby regionalnego rynku pracy. Pogarszająca się struktura demograficzna ludności regionu już dziś powoduje problemy z zaspokojeniem popytu na pracę rodzimymi pracownikami, co stanowi istotną barierę rozwoju gospodarczego podmiotów zlokalizowanych w województwie. Jednocześnie prognozowane jest dalsze pogłębianie tych problemów. Tym samym coraz istotniejszym elementem kształtowania regionalnego rynku pracy staje się pozyskanie pracowników spoza województwa, w tym z zagranicy i ich integracja. Podjęcie działań integracyjnych wobec migrantów zapobiega ewentualnym

napięciom społecznym oraz pozwala na zbudowanie więzi z województwem. Przeciwdziała to niestabilności rynku pracy, charakterystycznej dla krótkotrwałych migracji.

Założenia opracowanej polityki migracyjnej będą w znacznej mierze wdrażane poprzez projekt strategiczny „*Integracja cudzoziemców na kujawsko-pomorskim rynku pracy*”, którego realizatorem również będzie Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Planowane efekty:

- Liczba opracowanych dokumentów - 1.

Sposób monitorowania: W oparciu o dokumentację własną WUP w Toruniu.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa.

Podmiot realizujący zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu we współpracy z Urzędem Marszałkowskim.

Zadanie 4.2.3 Realizacja projektu „Integracja cudzoziemców na kujawsko-pomorskim rynku pracy” w ramach Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.

Opis zadania: W 2023 r. planowane jest złożenie wniosku o dofinansowanie i rozpoczęcie realizacji projektu „*Integracja cudzoziemców na kujawsko-pomorskim rynku pracy*” w ramach Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza 2021-2027. Projekt skierowany jest do cudzoziemców – obywateli państw trzecich, zamieszkujących na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Celem projektu jest wprowadzenie kompleksowych rozwiązań służących eliminacji trudności napotykanych przez migrantów, w szczególności na rynku pracy. Działania przewidziane w projekcie obejmują utworzenie w trzech lokalizacjach (Bydgoszcz, Toruń, Włocławek) punktów aktywizacji cudzoziemców. W projekcie udzielane zostanie wsparcie dopasowane do indywidualnych potrzeb uczestników (m.in. doradztwo zawodowe, wsparcia w aktywnym poszukiwaniu pracy, możliwość skorzystania z ofert szkoleń językowych lub szkoleń zawodowych prowadzących do uzyskania kwalifikacji lub nabycia kompetencji potwierdzonych odpowiednim dokumentem (np. certyfikatem).

W ramach projektu będą podjęte działania mające na celu rozwój współpracy podmiotów zaangażowanych w działania na rzecz integracji cudzoziemców. Realizowane będą szkolenia dla pracodawców i instytucji na temat komunikacji międzykulturowej czy doradztwo prawne w zakresie legalnego powierzania pracy cudzoziemcom.

Planowane efekty:

- Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie – 1.

Sposób monitorowania: W oparciu o dokumentację własną WUP w Toruniu.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Zadanie 4.2.4 Realizacja projektu pozakonkursowego w ramach Poddziałania 9.4.2 „Koordynacja sektora ekonomii społecznej” RPO WK-P 2014-2020.

Opis zadania: W 2023 r. w ramach Poddziałania 9.4.2 „Koordynacja sektora ekonomii społecznej” RPO WK-P 2014-2020 kontynuowana będzie realizacja projektu wyłonionego do dofinansowania w 2018 roku.

Celem realizacji projektu jest rozwój potencjału sektora ekonomii społecznej w województwie kujawsko-pomorskim poprzez zwiększenie skuteczności i intensywności działań koordynujących. Wszystkie zaplanowane w projekcie działania przyczynią się do wzrostu roli ekonomii społecznej na poziomie województwa oraz do realizacji „Kujawsko-Pomorskiego Programu na Rzecz Ekonomii Społecznej do roku 2020” (KPPRES). Założenia projektu wpisują się w cel główny Programu jakim jest zwiększenie udziału ekonomii społecznej w rozwoju społeczno-gospodarczym, w tym aktywizacji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w woj. kujawsko-pomorskim. Działania w ramach projektu kierowane będą do podmiotów, o których mowa w art. 4, ust. 2 pkt. 2 i 3 ust. o spółdzielniach socjalnych, podmiotów ekonomii społecznej i ich pracowników i wolontariuszy, jednostek samorządu terytorialnego i ich jednostek organizacyjnych, oraz pracowników i wolontariuszy tych instytucji, instytucji rynku pracy oraz pomocy i integracji społecznej, ośrodków wsparcia ekonomii społecznej i ich pracowników i wolontariuszy, przedstawicieli sektora nauki i biznesu. Główne zadania zaplanowane do realizacji w ramach projektu to: współpraca na rzecz rozwoju i integracja sektora ekonomii społecznej, upowszechnianie ekonomii społecznej i reprezentowanie sektora ekonomii społecznej, wdrażanie KPPRES oraz zapewnienie funkcjonowania Regionalnego Komitetu Ekonomii Społecznej. Projekt jest zgodny z katalogiem obszarów wsparcia w zakresie koordynacji ekonomii społecznej określonych w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społ. i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFR na lata 2014-2020.

Planowane efekty:

- Liczba gmin, które uwzględniły w dokumentach strategicznych ekonomię społeczną.
- Liczba porozumień zawartych w ramach sieciowania.
- Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem w ramach sieciowania.
- Liczba gmin objętych działaniami upowszechniającymi współpracę z podmiotami ekonomii społecznej.
- Liczba inicjatyw dotyczących rozwoju ekonomii społecznej.
- Liczba pracowników lokalnych i regionalnych podmiotów działających na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, którzy zostali objęci wsparciem w ramach projektu.

Wartości ww. wskaźników nie są możliwe do określenia na etapie planowania. Wskaźniki będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z za 2023 rok.

Sposób monitorowania: Na podstawie raportu SL2014.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Podmiot realizujący zadanie: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu.

Zadanie 4.2.5 Rozwój współpracy z agencjami zatrudnienia.

Opis zadania: Informowanie agencji zatrudnienia, działających i nowopowstałych, o usługach pośrednictwa pracy oferowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu m.in. umożliwienie wzięcia udziału w targach pracy i innych podobnych wydarzeniach, rozpowszechnianie ofert pracy, organizowanie online spotkań informacyjno-rekrutacyjnych dla osób poszukujących pracy oraz spotkań informacyjno-szkoleniowych dla agencji zatrudnienia i pracodawców.

Planowane efekty:

- Liczba Targów Pracy – 3.
- Liczba zorganizowanych spotkań informacyjno-szkoleniowych – 1.
- Liczba uczestników spotkań informacyjno-szkoleniowych – 30.
- Liczba przygotowanych i opublikowanych informacji na temat oferowanych przez WUP usług pośrednictwa pracy – 15.
- Liczba kontaktów z agencjami pracy – 2 000.

Sposób monitorowania: W oparciu o dokumentację własną WUP w Toruniu.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmiot realizujący zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

IV. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Realizacja zadań ujętych w RPD/Z na 2023 r. będzie finansowana ze środków krajowych i zagranicznych. W ramach krajowych środków publicznych wyróżniono budżet państwa, budżety jednostek samorządu terytorialnego oraz fundusze celowe, w tym w szczególności: Fundusz Pracy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W ramach środków zagranicznych głównym źródłem finansowania zadań są Fundusze Europejskie.

W tabeli finansowej zostały zawarte dane dotyczące środków przeznaczonych na finansowanie zadań RPD/Z na 2023 r., na podstawie informacji przesłanych przez poszczególne podmioty realizujące te zadania.

Tabela nr 1 Finansowanie zadań realizowanych w ramach RPD/Z na 2023 r.

V. MONITORING REGIONALNEGO PLANU DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA 2023 ROK

Monitoring realizacji Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2023 rok prowadzony będzie przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu w następujący sposób:

- Podmiot sprawozdający (jednostka zgłaszająca zadanie), na podstawie informacji uzyskanych od realizatorów zadania, złoży roczne sprawozdanie o jego realizacji, w terminie do 31 marca 2024 r. Sprawozdanie roczne będzie zawierać następujące części:
 - nazwę zadania – zgodnie z przyjętą w RPD/Z na 2023 r.,
 - charakterystykę realizowanego zadania (realizatorzy, podjęte i zrealizowane działania),
 - wartość środków wydatkowanych na realizację zadania wraz ze źródłem/-ami finansowania,
 - uzyskane efekty, w ujęciu ilościowym i jakościowym,
 - wnioski i rekomendacje wynikające z realizacji zadania.
- Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu, na podstawie informacji zebranych od podmiotów sprawozdających, sporządzi w terminie do 30 kwietnia 2024 r. sprawozdanie z realizacji RPD/Z na 2023 r.

W ramach monitoringu RPD/Z na 2023 r. prowadzona będzie analiza i ocena stopnia osiągnięcia efektów zaplanowanych w poszczególnych zadaniach, a także ocena postępu realizacji celów, dokonywana w oparciu o zestaw wskaźników przedstawionych w tabeli nr 2.

Ww. wskaźniki służą ocenie postępów dokonanych w ramach poszczególnych celów strategicznych RPD/Z na 2023 r. (wskaźniki główne). Natomiast stopień realizacji celów długookresowych będzie monitorowany za pomocą wskaźników kontekstowych obrazujących sytuację na rynku pracy województwa kujawsko-pomorskiego zawartych pod tabelą.

Tabela nr 2 Dane wyjściowe do monitoringu realizacji celów strategicznych RPD/Z na 2023 r.

Wskaźnik	Źródło danych	Jednostka miary	Wartość wskaźnika na koniec IV kwartału 2022 r.
CEL STRATEGICZNY 1: ZWIĘKSZENIE AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ MIESZKAŃCÓW WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO			
Stopa bezrobocia rejestrowanego	GUS	%	7,4
Liczba osób bezrobotnych	WUP	osoby	56 484
Udział bezrobotnych kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych	WUP	%	58,9
Udział bezrobotnych do 25 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych	WUP	%	12,7
Udział bezrobotnych do 30 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych	WUP	%	24,5
Udział bezrobotnych powyżej 50 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych	WUP	%	24,8
Udział długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych	WUP	%	55,7
Udział bezrobotnych niepełnosprawnych w ogólnej liczbie bezrobotnych	WUP	%	5,2
Wskaźnik aktywizacji	WUP	%	27,4
Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	GUS	liczba	83*
Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach RPDZ/2022 (ogółem): - w tym samozatrudnienie	WUP	liczba	5303, w tym samozatrudnienie 3289
CEL STRATEGICZNY 2: ROZWÓJ KADR PRZEDSIĘBIORSTW			
Liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON ogółem	GUS	liczba	219 607

Liczba wspartych przedsiębiorstw w ramach RPD/Z na 2022	WUP	liczba	761
CEL STRATEGICZNY 3: PODNIESIENIE POZIOMU KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH MIESZKAŃCÓW REGIONU			
Osoby dorosłe w wieku 25-64 lata uczestniczące w kształceniu i szkoleniu	GUS	%	7,4*
Udział bezrobotnych bez zawodu w ogóle bezrobotnych	WUP	%	15,4
CEL STRATEGICZNY 4: WZROST EFEKTYWNOŚCI REGIONALNEJ POLITYKI RYNKU PRACY			
Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej programów rynku pracy	WUP	%	86,1
Liczba bezrobotnych przypadająca na jednego pośrednika pracy zatrudnionego w urzędzie pracy (PUP i WUP)	WUP	osoby	239
Liczba bezrobotnych przypadająca na jednego doradcę zawodowego zatrudnionego w urzędzie pracy (PUP i WUP)	WUP	osoby	463
Przeciętny czas poszukiwania pracy przez bezrobotnego w miesiącach	GUS (BAEL)	miesiąc	8,5*
Liczba agencji zatrudnienia w regionie	WUP	liczba	369

* Dane za rok 2021

Wskaźniki kontekstowe dotyczące monitorowania długookresowych celów działań podejmowanych w ramach realizacji RPD/Z na 2023 r. obrazujące sytuację na rynku pracy województwa.

- Współczynnik aktywności zawodowej (wg BAEL):
 - ogółem (osoby w wieku 15 lat i więcej),
 - kobiet;
 - mężczyzn;
 - osób w wieku 15-24 lata;
 - osób w wieku 55-64 lat;
 - osób w wieku 65 lat i więcej.
- Stopa bezrobocia (wg BAEL):
 - ogółem (osoby w wieku 15 lat i więcej);
 - kobiet;
 - mężczyzn;
 - osób w wieku 15-24 lata;
 - osób w wieku 55-64 lat;
- Wskaźnik zatrudnienia (wg BAEL):
 - ogółem (osoby w wieku 15 lat i więcej),
 - kobiet;
 - mężczyzn;
 - osób w wieku 20-64 lata;
 - osób w wieku 15-24 lata;
 - osób w wieku 55 -64 lat;
 - osób niepełnosprawnych w wieku 16-64 lata.
- Liczba pracujących ogółem wg BAEL.
- Liczba biernych zawodowo wg BAEL.
- Udział osób bezrobotnych z wyższym wykształceniem w ogólnej liczbie bezrobotnych.

Indeks użytych skrótów

BAEL – Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności
BUR – Baza Usług Rozwojowych
CBOP – Centralna Baza Ofert Pracy
CeSAR – Centralny System Analityczno-Raportowy
CliPKZ – Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej
COVID-19 - choroba zakaźna układu oddechowego wywołana zakażeniem wirusem SARS-CoV-2
CST 2021 – Centralny System Teleinformatyczny
EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFS – Europejski Fundusz Społeczny
EFTA - Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu
EURES – Europejskie Służby Zatrudnienia (ang. *European Employment Services*)
FEoPK – Fundusze Europejskie dla Pomorza i Kujaw
FP – Fundusz Pracy
GUS – Główny Urząd Statystyczny
IPD – Indywidualny Plan Działania
ISCED - Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Kształcenia (International Standard Classification of Education)
JST – Jednostki Samorządu Terytorialnego
KFS – Krajowy Fundusz Szkoleniowy
KKZ – Kwalifikacyjne Kursy Zawodowe
K-P WRDS – Kujawsko - Pomorska Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego
KPD/Z – Krajowy Plan Działań na rzecz Zatrudnienia
KUZ – Kurs Umiejętności Zawodowych
LEADER – inicjatywa wspierająca aktywizację społeczności wiejskich
LGD– Lokalna Grupa Działania
LSR– Lokalna Strategia Rozwoju
MMŚP – Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
MŚP – Małe i średnie przedsiębiorstwa
MRiPS – Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej
NEET – osoby niezatrudnione, nie uczestniczące w edukacji lub szkoleniu (ang. *not in education, employment, or training*)
OHP – Ochotnicze Hufce Pracy
PARP – Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
PES – Podmiot Ekonomii Społecznej
PFRON - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
PO WER – Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój
PROW – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
PSZ – Publiczne Służby Zatrudnienia
PUP – Powiatowy Urząd Pracy
REGON - Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej

RLKS - Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność
RPD/Z – Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia
RPO WK-P – Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego
SL2014 – Centralny System Informatyczny wspierający realizację programów operacyjnych realizowanych w ramach Funduszy Europejskich 2014-2020
SODiR - System Obsługi Dofinansowań i Refundacji
TARR – Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego
UMK – Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
UE – Unia Europejska
WRRP – Wojewódzka Rada Rynku Pracy
WTZ- Warsztaty Terapii Zająciowej
WUP - Wojewódzki Urząd Pracy
ZAZ - Zakład Aktywności Zawodowej
ZIT – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
ZUS – Zakład Ubezpieczeń Społecznych